

Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar

1. Inleiding

In de strafrechtelijke handhaving van de lokale veiligheid, leefbaarheid en de naleving van (specialistische) regels is een belangrijke rol weggelegd voor buitengewoon opsporingsambtenaren (hierna: boa's). Het doel van het boa-beleid is om de kwaliteit van de strafrechtelijke handhaving door de boa's te borgen en te verbeteren zodat boa's deze belangrijke rol op een kwalitatief goede wijze kunnen invullen. Het boa-bestel vormt het kader waarbinnen deze professionalisering van de boa plaatsvindt. Deze Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar maken onderdeel uit van dit boa-bestel en treden in werking per 1 juli 2015. Op deze datum vervallen de Circulaire Buitengewoon Opsporingsambtenaar (Stcrt. 2011, 929, laatstelijk gewijzigd bij Stcrt. 2014, 36844) en de Circulaire Bekwaamheid Buitengewoon Opsporingsambtenaar (Stcrt. 2012, 26957, laatstelijk gewijzigd bij Stcrt. 2013, 35671). Deze Beleidsregels Buitengewoon Opsporingsambtenaar vormen een samenvoeging van voornoemde Circulaires, wat de hanteerbaarheid en leesbaarheid ten goede komt. Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt om de inhoud van voornoemde Circulaires waar mogelijk te actualiseren.

2. De buitengewoon opsporingsambtenaar

De uitvoering en de handhaving van met name bijzondere wetgeving en verordeningen van provincies, gemeenten en waterschappen, is opgedragen aan een scala aan publiekrechtelijke en aan een beperkt aantal privaatrechtelijke organisaties. Indien de noodzaak zich voordoet dat zo'n organisatie dient te beschikken over werknemers¹ die bevoegd zijn tot het opsporen van strafbare feiten, kan de Minister van Veiligheid en Justitie aan werknemers van deze organisaties opsporingsbevoegdheid toekennen. Artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering vormt de wettelijke grondslag om functionarissen aan wie niet op grond van artikel 141 van dat Wetboek de opsporing van strafbare feiten is opgedragen, als boa te belasten met het opsporen van strafbare feiten.

De Minister van Veiligheid en Justitie verleent een titel van opsporingsbevoegdheid als bedoeld in hoofdstuk 2 van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar (hierna: BBO) indien de noodzaak voor (extra) opsporingsbevoegdheid is aangetoond en de betreffende persoon heeft voldaan aan de betrouwbaarheidseis en bekwaamheidseis. Deze toekenning geschiedt formeel tijdens de beëdiging van een persoon als boa door of namens de Minister van Veiligheid en Justitie. Een titel van opsporingsbevoegdheid kan ook afgeleid worden ex artikel 142, eerste lid, onderdeel c, van het Wetboek van Strafvordering.

Deze persoon is dan een opsporingsambtenaar ex artikel 142 van het Wetboek van Strafvordering aan wie – indien er sprake is van een titel van opsporingsbevoegdheid en de betreffende persoon heeft voldaan aan de betrouwbaarheids- en bekwaamheidseisen – de Minister van Veiligheid en Justitie politiebevoegdheden en geweldsmiddelen kan toekennen. Indien politiebevoegdheden of geweldsmiddelen zijn toegekend beschikt de boa daarmee over dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als de ambtenaar van politie voor wat betreft het aanwenden van deze bevoegdheden.

Met het scala aan organisaties belast met de uitvoering en handhaving van een grote variëteit aan wettelijke regelingen is de diversiteit van boa's een gegeven. Niet alleen het werkveld van boa's is divers. Aangezien bevoegdheden op maat worden toegekend, variëren deze evenzeer. De boa heeft in de regel beperkte opsporingsbevoegdheid die is gerelateerd aan zijn functie en taakomschrijving. De boa wordt ingezet daar waar opsporing door de politie niet gewenst, vanwege prioritering, of niet mogelijk is vanwege onvoldoende deskundigheid of capaciteit bij de politie.

Een boa is dus in beginsel geen integrale handhaver met algemene opsporingsbevoegdheid die concurreert met de politie. Immers, de boa zou dan een vierjarige politieopleiding moeten hebben gevolgd om te beschikken over dezelfde bekwaamheid. De boa heeft een specifieke, afgebakende taak waarvoor hij gericht opgeleid kan worden. Aangezien de complexiteit van de functie van de boa sterk kan verschillen, varieert het opleidingsniveau van de boa van relatief laag tot hoog.

Het bovenstaande in aanmerking genomen is een boa *een functionaris die uit hoofde van zijn taak, in*

¹ Onder de term 'werknemers' vallen ook de personen die onder de uitzonderingen genoemd in hoofdstuk 3.1 vallen en dus strikt genomen geen werknemer zijn.

ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag, in overeenstemming met de geldende rechtsregels en met behulp van de hem daartoe beschikbaar gestelde bevoegdheden en middelen, zorgdraagt voor de opsporing van strafbare feiten alsmede met de voorbereiding van de eventuele vervolging van deze feiten.

3 Eisen aan boa's

3.1. In bezoldigde overheidsdienst

In overheidsdienst

Gelet op de grote impact die het gebruik van opsporingsbevoegdheid en geweldsmiddelen op burgers en ondernemingen kan hebben blijven deze bevoegdheden een privilege dat voorbehouden is aan de overheid. Dit betekent dat boa's in beginsel in bezoldigde dienst moeten zijn van een publiekrechtelijk rechtspersoon of een privaatrechtelijk rechtspersoon die voldoet aan de navolgende voorwaarden:

1. De rechtspersoon is een overheidslichaam of is volledig in handen van een overheidslichaam. In het geval van een BV of NV is hiervan sprake indien de aandelen volledig in handen zijn van de overheid (van bijvoorbeeld één of meer gemeenten). In het geval van een stichting of vereniging dienen in de statuten te zijn opgenomen dat het stichtings- of verenigingsbestuur wordt gevormd door afgevaardigden van een overheidslichaam die de stichting of vereniging heeft opgericht.²
2. Indien er voor een stichting of vereniging als rechtsvorm wordt gekozen, mogen er geen private partijen in het (dagelijks dan wel stichtings- of verenigings)bestuur van de stichting of vereniging participeren. Tevens dienen de bestuursposities functiegebonden te zijn. Dat wil zeggen dat, indien er bijvoorbeeld een burgemeester in het bestuur zitting heeft, hij die functie ambtshalve bekleedt en niet als privépersoon.
3. De democratische controle op de rechtspersoon dient gewaarborgd te zijn opdat de democratische controle op de handavings- en opsporingsactiviteiten van de rechtspersoon in volle omvang uitgeoefend kan worden (hiertoe dienen tevens de voorwaarden 1 en 2).
4. De lokale driehoek dient in te stemmen met het onderbrengen van de betreffende boa-taken in de betreffende rechtspersoon. Het is raadzaam om voor de organisatorische inbedding instemming van de lokale driehoek te vragen. Dit sluit aan op het vereiste van inbedding in het lokale veiligheidsbeleid.
5. De boa's dienen onder operationele regie van de politie te werken.

Bezoldiging

De bezoldiging is het salaris of loon dat de boa krijgt van de overheidswerkgever in het kader van een publiekrechtelijke aanstelling (of een privaatrechtelijke arbeidsovereenkomst) en dat voortvloeit uit de inschaling van de boa. Een enkele onkostenvergoeding of andere financiële tegemoetkomingen worden dus niet opgevat als bezoldiging.

Uitzonderingen

Op het hiervoor beschreven algemene uitgangspunt dat boa's in (a) bezoldigde dienst moeten zijn van (b) een overheidsorgaan zijn drie uitzonderingen mogelijk.

1. Functies betreffende de uitoefening van specifieke en beperkte taken waarmee een zwaarwegend maatschappelijk belang is gemoeid. Hierbij kan gedacht worden aan boa's die reeds van oudsher taken uitvoeren voor een particuliere werkgever met een publieke taak belast of gevallen waarbij als uitvloeisel van privatiseringsoperaties specifieke opsporingsbevoegdheden zijn overgeheveld van de publieke naar de private sector. In dit geval is het dus mogelijk dat de boa niet in overheidsdienst is, en kan er ook sprake zijn dat de boa geen loon ontvangt van de betrokken particuliere werkgever. Er moet wel sprake zijn van een gezagsverhouding tussen de particuliere werkgever van de boa en de boa.
2. Inhuur van een particuliere functionaris voor boa-functies. De gemeente kan een particuliere functionaris als onbezoldigd gemeenteambtenaar aanstellen ten behoeve van de uitoefening van de opsporingsbevoegdheden in het domein I Openbare Ruimte. Hierbij heeft de boa dus een arbeidsovereenkomst met een particuliere werkgever en ontvangt van deze werkgever loon.
3. Het lopen van een stage met de status van buitengewoon opsporingsambtenaar. Indien hier geen sprake is van bezoldiging, moet er een gezagsverhouding zijn tussen de partij waarbij stage wordt gelopen en de stagiair.

² Het criterium '100% in overheidshanden' sluit aan bij het beleid zoals geformuleerd in het Veiligheidsprogramma 'Naar een veiliger samenleving' en de brief aan de Tweede Kamer d.d. 7 mei 2004, kenmerk 5266617/504.

3.2. Criteria toekenning bevoegdheden

Criteria toekenning opsporingsbevoegdheid: noodzaakcriterium

Conform het BBO wordt een titel van opsporingsbevoegdheid verleend dan wel verlengd indien daartoe noodzaak bestaat en de boa betrouwbaar en bekwaam is.³ Er is voldaan aan het noodzaakcriterium wanneer naar het oordeel van de Minister van Veiligheid en Justitie, de opsporingsbevoegdheid noodzakelijk is voor de uitoefening van de functie van de betreffende persoon of de dienst waarbij deze werkzaam is, en een beroep op de politie voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden bezwaarlijk, niet mogelijk of niet wenselijk is.⁴ Over de noodzaak voor toekenning van (extra) opsporingsbevoegdheid wordt door de boa-werkgever advies gevraagd aan de direct toezichthouder en toezichthouder als bedoeld in artikel 1, vierde lid, BBO. Zie ook paragraaf 3.5 Toezicht op boa's. In Domein I Openbare Ruimte geldt een afwijkende procedure voor zover het gaat om een aanvraag van gemeenten tot uitbreiding van het aantal boa's. Hier vindt de toetsing op noodzaak plaats in de lokale driehoek.⁵

Het noodzaakcriterium wordt ook gehanteerd voor de toekenning van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Onder politiebevoegdheden worden verstaan de bevoegdheid om gepast geweld en vrijheidsbeperkende middelen te gebruiken alsmede de bevoegdheid om een veiligheidsfouillering uit te voeren (neergelegd in artikel 7, eerste en derde lid, Politiewet 2012). Onder geweldsmiddelen worden in deze beleidsregels verstaan de handboeien, de wapenstok, de pepperspray, het vuurwapen en de surveillancehond (gecertificeerde dienst hond).

Criteria toekenning politiebevoegdheden

Voor de toekenning van de geweldsbevoegdheid van artikel 7, eerste en derde lid, van de Politiewet 2012, gelden de volgende criteria:

- a) de boa moet zelf verdachten kunnen aanhouden en overbrengen naar een plaats van verhoor;
- b) er is geen beroep op de politie mogelijk;
- c) de bevoegdheid tot het gebruik van geweld staat in verhouding tot de toe te kennen dan wel toegekende opsporingsbevoegdheid;
- d) de geweldsbevoegdheid en de veiligheidsfouillering mogen pas worden uitgeoefend indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de Regeling Toetsing Geweldsbeheersing Buitengewoon opsporingsambtenaar en ambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten (RTGB). De wijze waarop van de veiligheidsfouillering gebruik dient te worden gemaakt, is nader geregeld in de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en andere opsporingsambtenaren.

Criteria toekenning geweldsmiddelen

Het toepassen van geweld met gebruik van een gewildsmiddel is een bevoegdheid die in beginsel alleen toekomt aan de gewapende macht van de overheid (de krijgsmacht) en de politie. Derhalve worden slechts in uitzonderlijke gevallen geweldsmiddelen aan anderen toegekend. Mede vanuit de doelstelling van de Wet wapens en munitie (WWM) wordt een restrictief beleid gehanteerd, verwoord in het 'neen, tenzij ...' principe. Het toekennen van geweldsmiddelen aan een boa geschiedt slechts indien de noodzaak hiertoe door de aanvrager aangetoond is en indien zijn bekwaamheid in de omgang met het betreffende wapen is aangetoond (zie ook artikel 5, eerste lid, Regeling wapens en munitie, hierna: Rwm). Het toekennen van geweldsmiddelen wordt tevens afhankelijk gesteld van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met geweld of dreiging met geweld wordt geconfronteerd.

Elke aanvraag tot het toekennen van geweldsmiddelen wordt afzonderlijk beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:

- a. Voor welke soort wetsovertreding(en) is de opsporingsbevoegdheid verleend? Bij het handhaven van artikelen uit het Wetboek van Strafrecht kan het gebruik van een gewildsmiddel meer proportioneel zijn dan bijvoorbeeld bij het handhaven van het ordeningsrecht.
- b. Wat is de aard van de te verwachten agressie? Toekenning van een gewildsmiddel kan geïndiceerd zijn indien de verwachting is dat de boa daadwerkelijk te maken krijgt met fysiek geweld, in tegenstelling tot situaties waarbij de te verwachten agressie louter verbaal van aard is.

³ De bevoegdheid tot het opsporen van de in de akte van beëdiging vermelde strafbare feiten is gebonden aan een geldigheidsduur van maximaal vijf jaren en kan steeds met vijf jaren worden verlengd. In het laatste geval zal door het Ministerie van Veiligheid en Justitie opnieuw worden getoetst op noodzakelijkheid, betrouwbaarheid en bekwaamheid voor het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden.

⁴ Artikel 4, lid 1 BBO.

⁵ Kamerstukken II, 2012/13, 28 684 nr. 387, p. 7. Dit ziet alleen op boa's in dienst van de gemeente, niet op boa's in Domein I die in dienst van andere werkgevers zijn.

- c. Over welke geweldsmiddelen kan de boa op basis van zijn taakstelling beschikken? Indien het bezwaarlijk of onmogelijk is om op een andere wijze te voorzien in de veiligheid van de boa, kan hem een geweldsmiddel worden toegekend.
- d. In welke frequentie en mate hebben zich in het verleden situaties voorgedaan waarbij bewapening wenselijk was geweest? Indien sprake is van een toename van het aantal gevallen dat de boa met geweld wordt geconfronteerd waarbij de aanwezigheid van enig geweldsmiddel wenselijk zou zijn geweest, kan een geweldsmiddel worden toegekend.

Indien de beantwoording van bovenstaande vragen nog onvoldoende duidelijkheid geeft over de aanwezigheid van de noodzaak, kunnen aanvullende vragen naar de (on)mogelijkheid van politieassistentie en de aandacht bij de scholing van boa's voor het onderwerp sociale vaardigheden nog een nadere indicatie geven. Indien zich vaak situaties voordoen waarin het aanwenden van sociale vaardigheden en geweldsbeheersingstechnieken niet (meer) afdoende zijn, kan er aanleiding zijn voor het toekennen van geweldsmiddelen. De toekenning geldt voor het gehele opsporingsgebied van de boa. In bijlage A staan de politiebevoegdheden en de geweldsmiddelen nader omschreven inclusief aanvullende toekenningseisen per geweldsmiddel.

3.3. Betrouwbaarheid

Voordat iemand kan worden benoemd tot boa, wordt zijn betrouwbaarheid getoetst. Artikel 17 van het BBO bepaalt dat een persoon als betrouwbaar kan worden aangemerkt indien hij van onbesproken gedrag is.

De betrouwbaarheid wordt periodiek getoetst. Dit is in elk geval iedere vijf jaar bij een aanvraag voor verlenging van de titel van opsporingsbevoegdheid. Het is mogelijk om frequenter te toetsen, of om in incidentele gevallen gericht informatie op te vragen.

Het oordeel over de betrouwbaarheid wordt zowel bij de initiële aanvraag als bij de verlengingsaanvraag in beginsel gebaseerd op de overgelegde Verklaring Omtrent het Gedrag (hierna: VOG). Bij het beoordelen van de betrouwbaarheid op basis van de VOG wordt justitiële en politieke informatie meegenomen. Het Centraal Orgaan Verklaring Omtrent het Gedrag (hierna: COVOG) is belast met de afgifte van de VOG. COVOG beschikt over een specifiek screeningsprofiel voor (buitengewoon) opsporingsambtenaren aan de hand waarvan de screening plaatsvindt.⁶ Ter aanvulling op de VOG kan advies worden gevraagd aan de toezichthouder en/of de direct toezichthouder. Het uiteindelijke oordeel over de betrouwbaarheid van de boa baseert de Minister van Veiligheid en Justitie op de overgelegde VOG en, indien van toepassing, op eventuele aanvullende politieke informatie.

Daarnaast is het altijd mogelijk om de betrouwbaarheid tussentijds te toetsen. Mocht bij deze tussentijdse toetsing twijfels bestaan omtrent de betrouwbaarheid of blijken dat de boa niet meer betrouwbaar is, dan kan de bevoegdheid worden opgeschort of ingetrokken. Of de boa nog betrouwbaar is wordt vastgesteld aan de hand van de justitiële documentatie of politieke informatie afkomstig van de toezichthouder en/of de direct toezichthouder. Bij verstrekking van deze informatie kan advies worden gevraagd aan de toezichthouder en/of de direct toezichthouder. Ook feiten die (nog) niet tot strafrechtelijke vervolging hebben geleid worden meegenomen bij het bepalen of de boa nog betrouwbaar kan worden geacht.

Indien wordt vastgesteld dat bij de (beoogde) boa de betrouwbaarheid voor de uitvoering van opsporingsbevoegdheden niet (meer) aanwezig is, worden de betrokkene, zijn werkgever, de toezichthouder en de direct toezichthouder hiervan op de hoogte gesteld. Aan betrokkene wordt geen akte van beëdiging en titel van opsporingsbevoegdheid verleend. In het geval deze al aan hem waren verleend, vervalt de opsporingsbevoegdheid met ingang van de dag na de datum waarop is vastgesteld dat de betrouwbaarheid voor de uitvoering van opsporingsbevoegdheden niet meer aanwezig is. Wordt er overgegaan tot schorsing of intrekking van de opsporingsbevoegdheid, dan dienen de akte en legitimatiebewijzen door de werkgever te worden ingenomen en in bewaring worden gegeven bij de direct toezichthouder. Eventuele geweldsmiddelen dienen zonder tussenkomst van anderen bij de direct toezichthouder in bewaring te worden gegeven.

3.4. De bekwaamheid van de Buitengewoon Opsporingsambtenaar

Artikel 2 van het BBO geeft aan dat een boa slechts bevoegd kan zijn als hij bekwaam is. Artikel 16, eerste lid, van het BBO stelt dat iemand beschikt over bekwaamheid als hij de daarvoor vastgestelde basiskennis en vaardigheden bezit. Het tweede lid stelt dat ten aanzien van categorieën boa's

⁶ De screeningsprofielen voor het beoordelen van aanvragen ter verkrijging van een Verklaring Omtrent het Gedrag van natuurlijke personen en rechtspersonen zijn te vinden op www.rijksoverheid.nl/VOG.

aanvullende bekwaamheidseisen kunnen worden gesteld in de vorm van een verzwaard examen of een opleidingsprogramma.

Basisbekwaamheid

De examinering van het basisexamen vindt onder auspiciën van de Stichting ExTH plaats. Sinds 1 oktober 2012 is de regie op de uitvoering van de examinering van de basisbekwaamheden en van de permanente her- en bijscholing in domein I en III neergelegd bij de Stichting Exameninstelling Toezicht en Handhaving (ExTH), middels een intentieverklaring en een aanvullend samenwerkingsconvenant.⁷

Indien men slaagt voor het algemene basisexamen buitengewoon opsporingsambtenaar ontvangt men een 'getuigschrift boa', ondertekend door de voorzitter van de Examencommissie buitengewoon opsporingsambtenaar namens de Minister van Veiligheid en Justitie. De (beoogd) boa wordt op een aantal elementen getoetst om te bezien of hij over de basiskennis en basisvaardigheden beschikt. Het basisexamen moet in beginsel elke vijf jaar met goed gevolg worden afgelegd. Het examen wordt afgenomen onder verantwoordelijkheid van de door de Stichting ExTH ingestelde Examencommissie buitengewoon opsporingsambtenaar op basis van het door de Stichting ExTH opgestelde examenreglement. Dit reglement is gepubliceerd op www.exth.nl.

Het getuigschrift boa is vijf jaar geldig. Indien men binnen één jaar na het behalen van het getuigschrift een titel van opsporingsbevoegdheid aanvraagt, dan geldt de benoemingsperiode van vijf jaar vanaf de datum die op de akte van beëdiging staat vermeld. Vraagt men later dan één jaar na het behalen van het getuigschrift als boa een titel van opsporingsbevoegdheid aan, dan geldt echter een maximale benoemingsperiode tot vijf jaar na de datum die op het getuigschrift staat vermeld.

Bij overgang van de boa naar een nieuwe werkgever blijft het getuigschrift zijn geldigheid behouden, tot maximaal vijf jaar na de datum die op het getuigschrift staat vermeld. Daarna moet de boa, voor de verlenging van de akte van beëdiging, opnieuw het getuigschrift behaald hebben (of, indien er in het domein sprake is van permanente her- en bijscholing, het bijbehorende certificaat) dan wel voldoen aan de ontheffingsgronden. Indien een boa bij een overgang van werkgever ook overgaat naar een nieuw domein, dan dient de boa te voldoen aan de specifieke opleidingseisen van dit domein. Dit kan betekenen dat in aanvulling op of ter vervanging van de basisbekwaamheidseisen, de boa aan eventuele aanvullende bekwaamheidseisen voor dat betreffende domein moet voldoen.

Basisbekwaamheidseisen gerelateerd aan de opsporingsbevoegdheid

De boa dient de hem toegekende bevoegdheden binnen het opsporingsonderzoek juist toe te passen. Kennis van zijn strafvorderlijke bevoegdheden, de grondrechten waarop deze een inbreuk maken en de algemene bepalingen uit het Wetboek van Strafrecht is daartoe noodzakelijk. Enkele begrippen uit het privaatrecht zijn binnen het kader van het toepassen van opsporingsbevoegdheden eveneens van betekenis. Hetzelfde geldt voor een aantal wettelijke regels die de boa dan wel zijn handelen beschermen.

Van de boa wordt verlangd dat hij opgespoorde strafbare feiten kan afhandelen middels het opmaken van een proces-verbaal dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting. Kennis van de wettelijke eisen die aan het proces-verbaal worden gesteld, is onontbeerlijk. In dit verband dient een boa een verdachte adequaat te kunnen informeren over de mogelijke gevolgen van een proces-verbaal. Dit vergt voldoende vaardigheid in gespreks- en benaderingstechnieken en vereist enige kennis van de taken en de organisatie van de rechterlijke macht.

De boa dient te functioneren binnen de voor zijn opsporingstaak vastgestelde wettelijke kaders. Dit vereist deskundigheid betreffende de organisatie van het opsporingsapparaat en meer in het bijzonder betreffende de eigen positie daarbinnen.

De boa moet handelen overeenkomstig de door hem afgelegde eed of belofte, en dient zich bewust te zijn van zijn publieke taak, onder meer door het proces-verbaal volledig en naar waarheid in te vullen.

De wettelijk voorgeschreven samenwerking met de politie verlangt enige kennis van de taken en de organisatie van de politie.

De boa dient zich bewust te zijn van het type rechtsregels bij de uitvoering en handhaving waarmee hij belast is. Kennis van een aantal begrippen uit het staatsrecht is daartoe vereist.

⁷ Stcrt 2015, 15343.

Voor veel boa's zal verdieping en verbreding van het hierboven geformuleerde basispakket noodzakelijk zijn om binnen het eigen werkverband adequaat te kunnen functioneren. De Minister van Veiligheid en Justitie kan op grond van artikel 16, tweede lid, BBO aanvullende bekwaamheidseisen stellen aan boa's. De boa-werkgever kan tevens aanvullende eisen van vakbekwaamheid stellen aan de eigen boa's en hen daarop (doen) examineren.

Dit is uitgewerkt in het overzicht van hoofdtaken en bijbehorende kenniselementen voor de basisbekwaamheid in bijlage C (Examenplan Basisbekwaamheid). De uitwerking van deze kenniselementen is te vinden op de website van Stichting ExTH, www.exth.nl.

Aanvullende bekwaamheidseisen gerelateerd aan de opsporingsbevoegdheid

Alle boa's dienen te voldoen aan de basisbekwaamheidseisen zoals in de vorige paragraaf omschreven. Het kan evenwel wenselijk zijn dat bepaalde categorieën van boa's voldoen aan aanvullende bekwaamheidseisen in verband met de complexiteit van de opsporing. Hierbij kan worden gedacht aan boa's die werk uitvoeren dat specialistische kennis vereist of plaatsvindt in een relatief ingewikkelde handhavingsomgeving. Daarbij wordt de rol van de boa in de strafrechtelijke handhaving steeds groter en daarmee ook de wens om te komen tot een uniforme kwaliteit van de handhaving door de boa's. Aanvullende bekwaamheidseisen die gesteld kunnen worden aan boa's zijn onder andere de eis dat een verzwaard boa-examen dient te worden afgelegd, dan wel de eis dat een opleidingsprogramma moet worden doorlopen.

Bij het opleidingsprogramma is het mogelijk dat na het behalen van de basis-bekwaamheidseisen een boa beëdigd wordt, zodat de boa gedurende het aanvullende opleidingsprogramma reeds gebruik kan maken van opsporingsbevoegdheden. Op die manier wordt duaal leren mogelijk. Indien niet (tijdig) wordt voldaan aan de aanvullende opleidingseisen, is er niet voldaan aan de bekwaamheidseisen en zal de opsporingsbevoegdheid worden ingetrokken.

De Minister van Veiligheid en Justitie bepaalt in welke gevallen een verzwaard examen dan wel een aanvullend opleidingsprogramma nodig is voor het verkrijgen van opsporingsbevoegdheden. Per domein is aangegeven of, en zo ja, welke aanvullende opleidingseisen gesteld zijn. De keuze om te komen tot aanvullende opleidingseisen en de invulling hiervan komt tot stand in nauw overleg met betrokken boa-werkgevers, direct toezichthouders en toezichthouders. Of wordt voldaan aan de aanvullende bekwaamheidseisen wordt bepaald door de examencommissie. Een opleidingscommissie waarin toezichthouders, direct toezichthouders en werkgevers zijn afgevaardigd kan in het leven worden geroepen om namens de toezichthouder toe te zien op de inhoud en kwaliteit van een aanvullende opleiding.

Samengevat dient bij een aanvraag voor een titel van opsporingsbevoegdheid, dan wel een verlenging of wijziging hiervan, afhankelijk van welke bekwaamheidseisen gelden voor het betreffende domein, altijd te worden overgelegd:

- het behaalde getuigschrift boa;
- het behaalde diploma of certificaat van een aanvullende bekwaamheid of behaalde module Permanente Her- en Bijscholing (PHB) gericht op een domein.

De wijze waarop een buitengewoon opsporingsambtenaar binnen de eigen werkorganisatie dient te functioneren alsmede de persoonskenmerken en de beroepshouding en de voor het beroep benodigde kennis waarover hij dient te beschikken, zijn divers. Eén en ander is een verantwoordelijkheid van de werkgever van de buitengewoon opsporingsambtenaar.

Ontheffing van de bekwaamheidseisen

Uitgangspunt is dat zowel bij een eerste aanvraag als bij een aanvraag tot verlenging van benoeming als boa aan de bekwaamheidseisen moet worden voldaan. Ingevolge artikel 16, derde lid, van het BBO kan van de bekwaamheidseisen ontheffing worden verleend, indien de bekwaamheid voor het uitoefenen van de opsporingsbevoegdheid op andere wijze blijkt. Voor alle ontheffingen geldt, dat boa's hier niet automatisch 'recht' op hebben. De werkgever dient de ontheffing te allen tijde te ondersteunen en aan te vragen.

De ontheffingsgronden staan beschreven in bijlage H van deze beleidsregels. Eventuele specifieke ontheffingsgronden voor aanvullende opleidingen staan beschreven in de betreffende domeinen.

Bekwaamheidseisen politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

Tijdens het uitoefenen van zijn opsporingsbevoegdheden is de boa gehouden aan de regels van het Wetboek van Strafvordering en het BBO. Indien hem politiebevoegdheden dan wel geweldsmiddelen

zijn toegekend, dient hij zich tevens te gedragen overeenkomstig de regels van de Politiewet 2012, de Wet wapens en munitie alsmede de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en andere opsporingsambtenaren. In artikel 4, sub b, van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren wordt bepaald dat het gebruik van een gewelddmiddel slechts is toegestaan door een ambtenaar die in het gebruik van dat gewelddmiddel is geoefend. Voorts wordt in artikel 5 van de Regeling wapens en munitie bepaald dat de boa slechts met een wapen kan worden uitgerust indien de noodzaak van het dragen van dat wapen aannemelijk wordt gemaakt en de bekwaamheid van de boa met het wapen is aangetoond. Daarbij moet de boa die één of meer politiebevoegdheden heeft ofwel politiebevoegdheden en één of meer gewelddsmiddelen, voldoen aan de eisen zoals gesteld in de Regeling toetsing gewelddbeheersing buitengewoon opsporingsambtenaar en ambtenaren van bijzondere opsporingsdiensten (RTGB). In de RTGB worden regels gesteld inzake de toetsing van boa's met betrekking tot gewelddbeheersing, aanhoudings- en zelfverdedigingsvaardigheden en de schietvaardigheid.⁸

Verlenging titel van opsporingsbevoegdheid

Bij de verlenging van de titel van opsporingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 6 van het BBO wordt getoetst of de betreffende boa tijdig heeft voldaan aan alle tot aan het moment van aanvraag van de verlenging verplichte bekwaamheidseisen.

Inwerkingtredingstermijn wijzigingen eindtermen

De eisen voor de bekwaamheid zijn vastgelegd in de vorm van eindtermen, competentieprofielen of opleidingseisen. Wijzigingen ten aanzien van de regelgeving, de eindtermen, competentieprofielen of opleidingseisen kunnen worden opgenomen in de examens vanaf 6 maanden na de inwerkingtreding van de betreffende bepalingen of, indien bekendmaking voor inwerkingtreding plaatsvindt, minimaal 6 maanden na bekendmaking van de betreffende bepalingen. De eindtermen behoeven daarvoor niet te worden gewijzigd.

Stage

Omdat het onder andere mogelijk is om een volledig MBO-diploma te behalen met de opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid aan verschillende Regionale Opleidingscentra (ROC's), is er de mogelijkheid om stage te lopen als boa. Immers voor het behalen van het diploma is het met goed gevolg afleggen van één of meerdere stages een verplicht onderdeel. De mogelijkheid om als boa stage te lopen geldt voor alle domeinen en kan ook in het kader van een re-integratie traject.

Het lopen van een stage met de status van Buitengewoon Opsporingsambtenaar is aan onderstaande randvoorwaarden gebonden:

- De persoon in kwestie is meerderjarig;
- Bij de aanvraag dient een (stage) overeenkomst te worden overlegd waaruit de arbeidsrelatie ten behoeve van de stage tussen de persoon en de 'werkgever' (de partij waarbij stage wordt gelopen) blijkt;
- De stagiair dient te voldoen aan de bekwaamheidseisen voor het domein of aan te kunnen tonen in het kader hiervan de stage te lopen;
- De stagiair dient te voldoen aan de betrouwbaarheidseisen;
- De duur van de stage dient minimaal 3 en maximaal 12 maanden te bedragen;
- De stagiair mag niet ter aanvulling van de reguliere boa capaciteit gebruikt worden;
- De 'werkgever' dient afspraken te maken met de dienst Justis over de inname van de akte en legitimatiebewijzen na afloop van de stage;
- De 'werkgever' dient afspraken te maken met de Politie en het OM over de inzet van en het toezicht op de stagiair;
- Indien het een stage in het kader van de MBO opleiding Handhaver Toezicht en Veiligheid gaat, dient de 'werkgever' (partij waarbij stage wordt gelopen) door SBB als leerbedrijf erkend te zijn, bij de erkenning wordt gelet op vigerende wet- en regelgeving, zoals bijvoorbeeld de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus;
- De 'werkgever' heeft erkende praktijkopleiders, onder auspiciën van Explain, in dienst;

3.5. Toezicht op boa's

De kwaliteit van de strafrechtelijke handhaving door de boa's dient te worden gemonitord door de toezichthouder en de direct toezichthouder. Dit om twee redenen:

- a) om de kwaliteit van de opsporing door de boa's te kunnen monitoren en te waarborgen;

⁸ Voor inhoudelijke uitleg van de RTGB en het toetsingsschema wordt verwezen naar de toelichting op deze regeling.

- b) om mede daardoor optimaal gebruik te kunnen maken van het grote opsporingspotentieel van de boa's.

Daar waar een boa opsporingshandelingen verricht, is hij voor dit optreden verantwoording verschuldigd aan de officier van justitie. Vanwege deze gezagsrelatie is er met betrekking tot de regeling van het toezicht over de boa gekozen een hoofdofficier van justitie als toezichthouder aan te stellen. De mogelijke aanwijzingen van de toezichthouder betreffen het functioneren van de boa in meer algemene zin, onder meer gerelateerd aan de eisen van de wet en het BBO.

In de uitoefening van het dagelijks toezicht op de boa met betrekking tot een juiste uitoefening van opsporingsbevoegdheden, een goede samenwerking met de politie, de naleving van de instructie en deels ook het onderricht, is voorzien met de benoeming van een direct toezichthouder: de korpschef van de nationale politie.

De toezichthouder

Het OM is toezichthouder op de boa's, dat wil zeggen de hoofdofficieren van Justitie van de arrondissementsparketten, het Functioneel Parket (FP), Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM) en het Landelijke Parket (LP). Artikel 38 van het BBO stelt dat de toezichthouder er op toe ziet dat de boa zijn taak bij de opsporing naar behoren vervult en de opsporingsbevoegdheden alsmede de politiebevoegdheden op juiste wijze uitoefent. De toezichthouder ziet eveneens toe op een goede invulling van haar adviestaak en de samenwerking met de politie.

Bij een lokale, regionale boa-werkgever, zonder landelijk werkterrein, is de hoofdofficier van Justitie van het parket waarbinnen de boa-werkgever is gevestigd de toezichthouder. Bij een boa-werkgever met een bovenregionaal, of landelijk werkterrein kan in overleg met de direct toezichthouder, toezichthouder en eventueel andere betrokken partijen worden besloten dat de hoofdofficier van een aangewezen parket, bijvoorbeeld het landelijk parket, als toezichthouder wordt aangewezen.

De direct toezichthouder

De korpschef van de politie en sommige hoofden van Rijksdiensten met boa's zijn belast met het direct toezicht op boa's. Het gaat hierbij om taken die losstaan van de ondersteunende en bijstandsverlenende rol van de politie die berust op de Politiewet 2012. De direct toezichthouder voor boa's draagt zorg voor een goede uitvoering van zijn adviestaak en de afspraken ter borging en verbetering van de kwaliteit van de opsporing door de boa's.

Het BBO geeft taken en bevoegdheden aan de direct toezichthouder. Deze staan beschreven in bijlage B (Taken direct toezichthouder).

4. Overig

4.1. Veilige publieke taak

Geweld en agressie tegen boa's wordt niet getolereerd. In de praktijk betekent dit dat boa's effectief moeten kunnen optreden als zij worden geconfronteerd met agressie en geweld tijdens de uitoefening van hun publieke taak. Elke boa beschikt daarom optioneel over extra (politie)bevoegdheden en geweldsmiddelen.

Bij verdenking van een misdrijf als bedoeld in de artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, Wetboek van Strafrecht, kunnen boa's een ambtsedig proces-verbaal van bevindingen opmaken van het hun overkomen geweld op grond waarvan verdachten van dit geweld kunnen worden veroordeeld.⁹ Het is – in verband met de onafhankelijkheid van het onderzoek – uitdrukkelijk niet de bedoeling dat een boa het onderzoek in de onderhavige zaak gaat doen. Dit blijft een verantwoordelijkheid van de politie. De rol van slachtoffer en die van onderzoeker moeten gescheiden blijven. Het proces-verbaal van bevindingen zal in de praktijk altijd gepaard moeten gaan met het doen van aangifte bij de politie van het geweld. Volledig proces-verbaal mogen boa's opmaken voor onderzoeken in het kader van artikelen 184, 184a, 185, 266/267, 435, onder ten vierde en artikel 447^e van het Wetboek van Strafrecht.

⁹ De bewijskracht van een dergelijk proces-verbaal is sterker dan een proces-verbaal opgemaakt met betrekking tot feiten waarvoor de boa geen opsporingsbevoegdheid heeft, gelet op artikel 344 eerste lid, aanhef en onder 2 van het Wetboek van Strafvordering.

4.2. Landelijke opsporingsbevoegdheid

Boa's zijn landelijk opsporingsbevoegd, hierdoor kunnen afspraken worden gemaakt over de inzet van boa's op regionaal niveau. Aan de mogelijkheid om landelijk te werken worden voorwaarden gesteld. De boa onthoudt zich – zoals een politiefunctaris – in principe van optreden buiten zijn gebied van aanstelling.¹⁰ Hij mag alleen dan optreden buiten zijn eigen gebied, indien dat gebeurt in overleg met het bevoegde gezag (de lokale driehoek) en – indien van toepassing – in overleg met het bevoegd gezag van een eventueel ander gebied dan het gebied van aanstelling. Het is de taak van de toezichthouder en direct toezichthouder om het bevoegd gezag van de betreffende gebieden te informeren. Deze afstemming dient te worden vastgelegd in een samenwerkingsovereenkomst. Hierin moet staan welke partijen met elkaar gaan samenwerken, hoe wordt omgegaan met het gebruik van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen, wie de direct toezichthouder en toezichthouder zijn en of het bevoegd gezag is geïnformeerd. Het is aan de betreffende partijen welke afspraken zij nog meer willen vaststellen in de overeenkomst (bijvoorbeeld aantal boa's). Bijlage I bevat een voorbeeld van een samenwerkingsovereenkomst welke ten grondslag kan liggen aan een samenwerkingsverband.

4.3. Aanvraagprocedure

De boa-werkgever dient voor het doen van een aanvraag bij de dienst Justis eerst contact te zoeken met de direct toezichthouder en de toezichthouder om de noodzaak en de voorgenomen aanvraag te bespreken. De boa-werkgever stuurt de aanvraag samen met de adviezen van beide toezichthouders toe aan de dienst Justis.¹¹

Dit geldt ook voor aanvragen voor toekenning van politiebevoegdheden en geweldsmiddelen. Aan de toekenning van geweldsmiddelen aan boa's kunnen nadere voorwaarden worden verbonden. Zo kan ervoor gekozen worden om, bij wijze van proef, voor een kortere periode bepaalde geweldsmiddelen toe te kennen.

In bijlage J wordt de aanvraagprocedure uiteengezet.

5. De domeinen

De domeinlijst bevat vijf inhoudelijke domeinen en een 'restdomein'. De domeinen *Openbare ruimte, Milieu, welzijn en infrastructuur, Onderwijs, Openbaar vervoer, Werk, inkomen en zorg en Generieke opsporing* bieden een breed optioneel pakket aan opsporingsbevoegdheden, politiebevoegdheden en geweldsmiddelen.

De domeinen bevatten maximale opsporingspakketten. De boa in bezoldigde dienst kan formeel beschikken over alle opsporingsbevoegdheden binnen het betreffende domein. Met het oog op nut en noodzaak wordt er echter van uitgegaan dat de boa-werkgever het pakket aan opsporingsbevoegdheden koppelt aan de taakomschrijving van zijn boa's. Het gebruik van opsporingsbevoegdheden dient immers altijd gekoppeld te zijn aan de vervulling van de aan de functie gerelateerde taken. Daarom dient de boa-werkgever middels het aanvraagformulier de taakomschrijving te beschrijven en daarbij de gewenste opsporingsbevoegdheden binnen een domein aan te kruisen.

Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat de boa bevoegdheden aanwendt die buiten zijn taakomschrijving vallen. De enige uitzondering hierbij vormen de toegevoegde strafrechtartikelen waarvoor de boa een proces-verbaal van bevindingen kan opmaken indien hij wordt geconfronteerd met agressie en geweld tijdens de uitvoering van zijn taken (zie ook hiervoor onder 4.1). Indien een boa gaat handhaven op feiten welke buiten zijn taakomschrijving vallen, dient in eerste instantie de boa-werkgever de boa hier op aan te spreken. In overleg met de direct toezichthouder en eventueel de toezichthouder kan worden bepaald hoe een en ander verder wordt afgehandeld.

Met behulp van de domeinbenadering is het mogelijk landelijk op uniforme wijze te werken aan professionalisering van de boa. In alle domeinen moeten de boa's voldoen aan de basisbekwaamheid. In de eerste drie domeinen (Domein I Openbare Ruimte, Domein II Milieu, welzijn en infrastructuur, Domein III Onderwijs) is er sprake van permanente her- en bijscholing. In domein IV Openbaar Vervoer geldt er weer een ander regime. Op deze wijze kan per domein worden geïnvesteerd in opsporingsvaardigheden en -competenties gericht op de specifieke behoeften binnen een domein.

¹⁰ Zie artikel 6, tweede lid, van de Politiewet 2012.

¹¹ Het adres van de dienst Justis is: Ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst JUSTIS, Turfmarkt 147, Postbus 20300, 2500 EH 's-Gravenhage.

Overgangsbeleid uitsluitend voor boa's die voor 1 juli 2015 feitelijk in 2 domeinen werkzaam waren

Een boa kan in beginsel maar binnen één domein werkzaam zijn, onder andere vanwege de vereiste specifieke bekwaamheid voor een domein en met het oog op de inkadering van de buitengewone opsporingbevoegdheid (het betreft geen algemene opsporingsbevoegdheid). Daarbij maakt het niet uit of het een ingehuurd boa betreft.

Voor nieuwe aanvragen van aktes ingediend vanaf 1 juli 2015 en de verlengingen van die aktes geldt het uitgangspunt dat een boa maar in 1 domein werkzaam kan zijn. Uitzondering hierop zijn boa's die in een tweede domein als vrijwilliger werkzaam zijn voor een private organisatie die een functie uitoefenen met specifieke en beperkte taken waarmee een zwaarwegend maatschappelijk belang is gemoeid. Het gaat hier om dezelfde groep die onder de uitzondering valt op de hoofdregel dat een boa in bezoldigde overheidsdienst dient te zijn.

Het was boa's die bij de invoering van het domeinstelsel in 2010 feitelijk in twee domeinen werkzaam waren toegestaan deze werkzaamheden voort te zetten. Voor deze groep is het hebben van maximaal twee opsporingsakten toegestaan. Als voorwaarden worden hierbij gesteld dat:

- a) er sprake is van twee verschillende werkgevers (dus niet werkzaam binnen twee domeinen bij 1 werkgever), en
- b) de boa voldoet aan de bekwaamheidseisen van beide domeinen.

Zo bleef het bijvoorbeeld mogelijk dat een parkeercontroleur in dienst van een gemeente, tevens boa Milieu, welzijn en infrastructuur is voor een landgoedeigenaar. Deze boa heeft een akte van beëdiging voor het domein Openbare ruimte en een akte van beëdiging voor het domein Milieu, welzijn en infrastructuur. De uitzondering gold alleen voor het blijven uitoefenen indien men bepaalde werkzaamheden al voor 1 januari 2010 verrichtte en sindsdien is blijven verrichten. Hierover kan onduidelijkheid ontstaan zijn, daarom is het overgangsbeleid verduidelijkt. Aktes die voor 1 juli 2015 verleend zijn, blijven na deze datum geldig, ook als het een tweede akte betreft in een ander domein. Deze aktes kunnen ook verlengd worden, ook als het een tweede akte betreft in een ander domein, voor zover het een verlenging betreft van een akte die voor 1 juli 2015 is verleend.

6 Domein I Openbare ruimte

6.1. Algemeen

De boa openbare ruimte heeft een breed pakket aan bevoegdheden waardoor het lokale veiligheidsbeleid gericht op de aanpak van overlast en kleine ergernissen en andere feiten die de leefbaarheid aantasten binnen de openbare ruimte kan worden gehandhaafd. Toekomstige uitbreidingen van de domeinlijst (paragraaf 6.4) dient te voldoen aan de cumulatieve criteria van het leefbaarheids criterium die zijn benoemd in de brief van 1 april 2014 'Voortgang samenhang toezicht en handhaving in de openbare ruimte'.¹²

A. Criteria met betrekking tot de afbakening van 'leefbaarheid':

- Het feit is aan te merken als overlast, verloedering, kleine ergernis.
- Het gaat in de basis om overtredingen die de leefbaarheid aantasten.
- Het te handhaven feit behelst geen duplicering van handhaving op grond van formele wetgeving. Bijv. het dealen van drugs wordt aangepakt op grond van de Opiumwet door de politie; het neveneffect – de overlast – kan door boa's via de APV worden gehandhaafd.

B. Criteria met betrekking tot de uitvoerbaarheid door een boa met het specialisme Openbare Ruimte:

- Het feit is te constateren tijdens de surveillance van de boa (de boa dient aanwezig te zijn op straat in de wijk).
- Het feit is door eigen waarneming direct te constateren, niet zijnde uitsluitend waarnemingen door foto/ beeldmateriaal.
- Het feit is in beginsel feit gecodeerd af te handelen. Voor zover het gaat om niet-feit gecodeerde zaken gaat het om die zaken die eenvoudig bewijsbaar zijn en die niet zien op geweld, veelplegers, medepleging en/of aanzienlijke schade. –De taak/bevoegdheid vraagt geen extra opleiding en apparatuur.
- In beginsel is er geen sprake van een te verwachten gevaarlijke of gewelddadige setting.

6.2. Inhuur

Met inhuur wordt bedoeld het in onbezoldigde dienst nemen van niet-ambtenaren. Alvorens gemeenten kunnen overgaan tot inhuur moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden.

¹² Kamerstukken II 2013-14, 28 684, nr. 402

- Instemming van de gemeenteraad en de lokale driehoek. Hierbij is van belang dat het toezicht op de boa geborgd kan worden (net als bij de 'reguliere' boa).
- Inbedding in het lokale veiligheidsbeleid.
- De politie heeft de operationele regie over de opsporing en het toezicht in het publieke domein.
- Herkenbaarheid van de ingehuurde boa in onbezoldigde dienst als ambtenaar van de gemeente. Hierbij mogen geen tot de particuliere instantie waarvan de gemeente de functionaris inhuurt herleidbare kenmerken zichtbaar gedragen worden.
- De ingehuurde boa in onbezoldigde dienst heeft maximaal de beschikking over de politiebevoegdheden als bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en over handboeien.
- De ingehuurde boa in onbezoldigde dienst met opsporingsbevoegdheid heeft geen toegang tot politie- en/of opsporingssystemen.
- Een boa mag geen werkzaamheden verrichten voor een beveiligingsorganisatie of recherchebureau of een beveiligingsorganisatie of recherchebureau in stand houden. Reden hiervoor is dat enige (schijn van) belangenverstremming zich kan voordoen tussen de functie van de particuliere functionaris met opsporingsbevoegdheid enerzijds en de functie van particulier beveiligers als bedoeld in de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr) anderzijds. Wel kan aan een ingehuurde boa in onbezoldigde dienst ontheffing worden verleend als bedoeld in artikel 5, vierde lid, van de Wpbr.
- Een ingehuurde boa moet door de gemeente op naam worden benoemd als onbezoldigd ambtenaar van deze gemeente. Van de benoeming op naam moet bij de aanvraag van de opsporingsbevoegdheid schriftelijk bewijs worden overgelegd.

6.3. Bekwaamheidseis domein I openbare ruimte

Bekwaamheidseis

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift), een aanvullend opleidingsprogramma en – indien de boa Openbare ruimte beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

In 2010 werden initiatieven ontwikkeld voor een verdergaande professionalisering van de boa Openbare ruimte. In overleg met boa-werkgevers, de direct toezichthouders, de toezichthouders en andere betrokken partners zijn aanvullende bekwaamheidseisen ontwikkeld die per 1 oktober 2012 verplicht worden gesteld en geëxamineerd onder de auspiciën van Stichting ExTH.

Sinds 1 oktober 2012 dienen boa's Openbare ruimte nog één maal het basisexamen te behalen voor de verlenging van hun akte. Na de eerstkomende verlenging dient een modulair opgebouwd traject van permanente her- en bijscholing te worden doorlopen om de boa-bevoegdheid te kunnen behouden. De boa's Openbare ruimte dienen vier modules in de looptijd van hun akte met een voldoende resultaat te hebben doorlopen om na vijf jaar hun titel van opsporingsbevoegdheid te mogen verlengen. Hierbij gelden bovendien de voorwaarden dat één module binnen twee jaar moet zijn behaald. Binnen drie jaar dienen minimaal twee modules behaald te zijn en binnen vier jaar drie modules. Indien niet wordt voldaan aan deze voorwaarden dan is niet voldaan aan de bekwaamheidseis. De titel van opsporingsbevoegdheid komt dan te vervallen.

Examencommissie

De door de Stichting ExTH ingestelde examencommissie bewaakt de kwaliteit van de examens (zie examenplan).

Examenplan

In Bijlage D is een overzicht opgenomen van de examenonderdelen en bijbehorende onderwerpen. In de laatste kolom is aangegeven of het betreffende examenonderdeel met een theorie-toets (T) of een praktijktoets (P) geëxamineerd wordt. Voor verdere uitwerking van de examenonderdelen: zie www.exth.nl/examens/phb-domein-i/

6.4. Domeinlijst I. Openbare ruimte

De boa Openbare ruimte is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Artikel 2.13 Activiteitenbesluit milieubeheer juncto artikel 1a Wet op de economische delicten;
2. Besluit lozen buiten inrichtingen juncto artikel 10.2 Wet Milieubeheer juncto artikel 1a Wet op de economische delicten;
3. Besluit Personenvervoer 2000;

4. Hoofdstuk 7 Binnenvaartpolitiereglement;
5. Binnenvaartwet;
6. Drank en Horecawet juncto artikel 1 Wet op de economische delicten;¹³
7. Huisvestingswet 2014;
8. Artikel 45 Luchtverkeersreglement;
9. Monumentenwet 1988;
10. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;
11. Artikel 3, tweede lid, van het Reglement houdende voorschriften voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren juncto artikel 1a Wet op de Economische delicten;
12. Tabakswet juncto artikel 1 Wet op de economische delicten;
13. Visserijwet 1963 juncto artikel 1a Wet op de economische delicten;
14. Artikelen 2.3.6 Vuurwerkbesluit juncto artikel 9.2.2.1 Wet milieubeheer juncto artikel 1a Wet op de economische delicten;
15. Artikel 6.2 lid 1 Waterwet, juncto artikel 1a Wet op de economische delicten voor zover het overtredingen betreft die een nadelige invloed hebben of kunnen hebben op de leefbaarheid in de publieke ruimte;
16. Artikel 5 Wegenverkeerswet 1994 en het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 voor zover het stilstaand verkeer betreft. De artikelen 4, 5, 6, 10, 82 en 62 juncto bijlage I hoofdstuk C (geslotenverklaring) van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990 voor zover van toepassing voor zowel rijdend als stilstaand verkeer. Op 12 april 2011 is door het College van procureurs-generaal (brief met kenmerk Pag/B&S/15674) nadere invulling gegeven in het kader van gemeentelijke handhaving van de WVV¹⁴. Handhaving op negatie van C borden (RVV 1990) is in relatie tot de openbare orde toegestaan. In bijlage L is het toepasselijke kader voor de gemeente opgenomen indien zij digitaal wil handhaven op categorie C borden.
17. Artikel 2 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen;
18. Artikel 2.2 lid g en h Wet algemene bepalingen omgevingsrecht juncto artikel 1a Wet op de economische delicten;
19. Artikel 13 Wet bodembescherming juncto artikel 1a Wet op de economische delicten voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
20. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
21. Artikelen 10.1 lid 1, 10.37 en 10.38 Wet milieubeheer juncto artikel 1a Wet op de economische delicten voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
22. Titel VA van de Wet op de Kansspelen;
23. Wet openbare manifestaties;
24. Artikel 72, 73, 74, 82a en 82b Wet Personenvervoer 2000;
25. Wet pleziervaartuigen;
26. Wet Ruimtelijke Ordening juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten met uitzondering van de volgende situaties:
  - 1) Het feit is begaan in samenhang met andere economische feiten, of
  - 2) Het feit heeft betrekking op een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer;
27. Wet veiligheidsregio's;
28. Artikelen 175, 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 188, 199, 225, 231 lid 2, 239, 266 juncto 267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 350, 351, 351 bis, 352, 416, 417 bis, 424 t/m 429, 430a, 435 onder ten vierde, 437, 437 bis en 437 ter, 438, 443, 447b, 447c, 447d, 447e, 453, 458 t/m 461 Wetboek van Strafrecht;
29. Winkeltijdenwet;
30. Woningwet juncto artikel 1a Wet op de economische delicten met uitzondering van de volgende situaties:
  - 1) Het feit is begaan in samenhang met andere economische delicten;
  - 2) Het feit heeft betrekking op een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer, of
  - 3) Het feit heeft betrekking op overtreding van het Bouwbesluit 2012 voor zover het de voorschriften inzake het verwijderen van asbest en de aanwezigheid van asbestvezels of formaldehyde betreft.
31. Wrakkenwet, voor zover het gaat om feiten die de leefbaarheid aantasten;
32. Zondagswet;
33. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van Justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

¹³ Overigens is voor de opsporingsbevoegdheid met betrekking tot uitsluitend artikel 45 Drank- en Horecawet de opleiding bedoeld in artikel 3, onderdeel a, van de Regeling toezichthoudende ambtenaren niet vereist.

¹⁴ Zie http://www.handhaveninbrabant.nl/default/onderwerpen/buitengewoonopsporingsambtenaar/boas/id_27273

Politiebevoegdheden en Gewelddsmiddelen

De boa Openbare ruimte in bezoldigde dienst kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en kan tevens optioneel beschikken over handboeien, wapenstok en/of pepperspray. De boa Openbare ruimte in onbezoldigde dienst kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en optioneel over handboeien.

7 Domein II Milieu, welzijn en infrastructuur

7.1. Algemeen

Het domein voor de boa's die zich bezighouden met natuur en milieu, arbeidsinspectie, voedsel & waren controles, dierenwelzijn, openbare gezondheid en fysieke leefomgeving en infrastructuur (waaronder deelaspecten bouwen, wonen, monumenten, ruimte). Milieuboa's in de zin van deze beleidsregels zijn:

- alle krachtens een *categoriale* aanwijzing functionerende boa's van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (met uitzondering van de bijzondere opsporingsdienst NVWA/DO), Inspectie SZW/directie Major Hazard Control, Rijkswaterstaat, Staattoezicht op de Mijnen, Inspectie Leefomgeving en Transport (met uitzondering van de bijzondere opsporingsdienst ILT-IOD), provincies, waterschappen, gemeenten en omgevingsdiensten/regionale uitvoeringsdiensten, met opsporingsbevoegdheden voor in elk geval de wetten genoemd in artikel 1a en ten dele ook artikel 1 van de Wet op de economische delicten;
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'milieuopsporingsambtenaar' dan wel een andere functiegroep, maar met een vergelijkbare taak;
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'flora- en faunabeheerder';
- alle boa's die zijn aangesteld in de functiegroep 'controleur openbare ruimte', 'gemeentelijk opsporingsambtenaar' of 'controleur vaarwegen', waarvan de werkgever het wenselijk acht dat zij mede milieudelicten opsporen, niet zijnde delicten in de sfeer van leefbaarheid.

Buiten de hierboven gespecificeerde groep boa's kunnen ook andere boa's en hun werkgevers in het domein milieu, welzijn en infrastructuur worden opgenomen.

Een milieuboa is in hoofdzaak belast met de opsporing van (economische) milieudelicten. De milieuboa is doorgaans primair toezichthouder op grond van één of meer milieuwetten en treedt in voorkomende gevallen op als boa. Hierdoor vervullen de meeste milieuboa's een schakelfunctie tussen het bestuur, particuliere organisaties, het OM (i.c. het Functioneel Parket) en de politie.

De boa milieu, welzijn en infrastructuur is de boa die de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht voor een belangrijk deel moet handhaven. Voor een deel zijn boa's van onder andere gemeenten en provincies nu aangesteld bij regionale uitvoeringsdiensten (ook wel omgevingsdiensten) ten behoeve van de handhaving van onder meer milieuregelgeving.¹⁵ Om deze reden is de boa milieu, welzijn en infrastructuur niet alleen bevoegd om te handhaven op artikel 1 en 1a van de Wet op de economische delicten (WED), maar tevens op de complete wetten die in artikel 1 en 1a van de WED worden genoemd en krachtens deze wetten geldende regelgeving voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de taak.

Gelet op de belangrijke rol die de boa milieu, welzijn en infrastructuur in de milieuhandhaving speelt is het professionaliseringstraject voor deze categorie boa's in gang gezet. Enerzijds middels het vergroten van de kwaliteit van de boa's door een verplicht aanvullende opleidingsprogramma en anderzijds door het vergroten van het toezicht op de boa's door de (direct) toezichthouders.

7.2. Toezicht

- I. Het toezicht op de boa's die zich bezig houden met de milieuhandhaving is belegd bij het Functioneel Parket in plaats van een hoofdofficier van Justitie van een arrondissementsparket. Het Functioneel parket is belast met de bestrijding van milieucriminaliteit. Het is dan ook voor de hand liggend om het toezicht op de boa's die zich bezig houden met milieuhandhaving, neer te leggen bij het Functioneel Parket. Het toezicht op de overige boa's in dit domein kan bij uitzondering bij andere toezichthouders worden belegd.
- II. Het direct toezicht op de milieuboa's in dienst van of werkzaam voor een landelijke werkgever kan

¹⁵ Zoals voorgesteld door de Commissie Herziening Handhavingstelsel VROM-regelgeving (Commissie Mans) in het rapport 'De tijd is Rijk', juli 2008.

worden belegd bij het hoofd van een landelijke dienst.¹⁶ Bij een lokale, regionale boa-werkgever (geen landelijk werkterrein) blijft de Korpschef van de nationale politie de direct toezichthouder.

7.3 Bekwaamheidseis Domein II Milieu, welzijn en infrastructuur

Evaluatie opleidingsprogramma milieuboa's

Het hierna uiteengezette opleidingsprogramma voor milieuboa's is in 2014 geëvalueerd door het Verwey Jonker instituut in opdracht van het WODC. Dit heeft geresulteerd in het bij brief van 17 april 2015 aan de Tweede Kamer aangeboden rapport 'Professionalisering milieuboa's; evaluatie van het opleidingsprogramma voor buitengewoon opsporingsambtenaren milieu, werkzaam in domein 2'.¹⁷ In voornoemde brief heeft de minister aangegeven dat een Examencommissie wordt ingericht en het in overleg met het Openbaar Ministerie mogelijk zal worden gemaakt dat naast de huidige opleidingsinstellingen ook andere opleidingsinstellingen zich kunnen kwalificeren om het opleidingsprogramma te verzorgen. Gelet hierop zullen het komende jaar op het gebied van permanente her- en bijscholing in dit domein ontwikkelingen gaan plaatsvinden. Wanneer deze ontwikkelingen gereed zijn om in de Beleidsregels op te nemen, dan zullen deze verder worden aangepast. Het onderstaande vormt tot die tijd het uitgangspunt.

Opleidingsprogramma

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift), een aanvullend opleidingsprogramma en – indien de boa Milieu, welzijn en infrastructuur beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

De taken en competenties van milieuboa's zijn opgesomd in bijlage E. Deze taken en competenties geven een compleet beeld van de bekwaamheidseisen waaraan de milieuboa moet voldoen. De eindtermen van de basisbekwaamheidseis zijn hierin geïncorporeerd. Voor zover de vereiste competenties hierboven uitgaan, is sprake van aanvullende bekwaamheidseisen. Vanwege het specifieke werkterrein van bepaalde groepen boa's (bijvoorbeeld boa's in de functiegroep van flora-en faunabeheerder), zijn opleidingen (deels) op maat ontwikkeld, dan wel te ontwikkelen in het licht van die competenties die noodzakelijk worden geacht voor het specifieke werkterrein. De opleidingen op maat zullen worden getoetst aan de hand van de hierboven beschreven competenties en in het licht van de te onderscheiden werkvelden van verschillende typen boa's.

Een boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseis voor het domein Milieu, welzijn en infrastructuur, wanneer hij de hierna te beschrijven opleidingen heeft gevolgd en de bijbehorende toetsen met succes heeft afgelegd.

Basisbekwaamheid

Een ieder die in aanmerking wil komen voor aanwijzing tot milieuboa moet het basisexamen voor boa's behalen op grond waarvan de titel van opsporingsbevoegdheid wordt verleend. Hierbij wordt de betrokkene aangesteld als milieuboa. Binnen 12 maanden na het verkrijgen van de akte van beëdiging dient de vervolgopleiding te worden gevolgd en met succes te worden afgerond. Dit stelt de betrokkene in staat om tijdens de vervolgopleiding als milieuboa werkzaam te zijn en het geleerde in de praktijk te brengen (dual learning).

Aanvullende bekwaamheid

De basisbekwaamheid is, gelet op de opsporingstaken van de milieuboa's en de omstandigheden waaronder zij moeten worden uitgeoefend, in de praktijk onvoldoende gebleken. Daarom is in het visiedocument ervoor gekozen om voor degenen die voor het eerst als milieuboa zijn aangesteld, het volgen van een aanvullende vakopleiding verplicht te stellen: de vervolgopleiding. Nieuwe milieuboa's dienen binnen een jaar na het verkrijgen van de titel van opsporingsbevoegdheid gestart te zijn met de vervolgopleiding.

De vervolgopleiding is gericht op het systematisch ontwikkelen van de (complexe) kennis, vaardigheden en stijl die nodig zijn om de milieuboa-functie goed uit te oefenen. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de beroepspraktijk wordt de vervolgopleiding gecombineerd met het werken in de praktijk. Iedere cursist krijgt een praktijkcoach.

¹⁶ Zoals bij de volgende diensten: NVWA, Rijkswaterstaat, Inspectie SZW, Inspectie Leefomgeving en Transport, Staatstoezicht op de Mijnen.

¹⁷ Kamerstukken II, 2014–2015, 28 684, nr. 439.

Het curriculum voor de opleiding wordt niet bepaald door de klassieke (school)vakken met hun leerstofindeling en -volgorde, maar door het functieprofiel en de hiervan afgeleide kernopgave voor de diverse typen milieuboa's. Een kernopgave bestaat uit een beschrijving van de kenmerken van de praktijksituaties, dilemma's, werkpatronen en -methoden. Met andere woorden: het curriculum is op maat toegesneden en voor een boa die hoofdzakelijk werkzaam is zogenaamde grijze kleurspoor (milieu wet- en regelgeving), op bepaalde punten anders ingekleurd dan dat voor een boa die hoofdzakelijk werkzaam is op het groene (natuur) of blauwe (waterkwaliteit) kleurspoor. Globaal gesproken is het opleidingsprogramma voor 80% generiek en 20% specifiek. Bij de uitvoering kan worden voldaan aan specifieke wensen van werkgevers.

Permanente her- en bijscholing

Permanent leren wordt beschouwd als een veel effectievere wijze om het niveau van de milieuboa op peil te houden dan een vijfjaarlijks examen. Bovendien kan hiermee goed worden ingespeeld op actuele ontwikkelingen. Daarom krijgt permanente her- en bijscholing een plaats in het opleidingsstelsel voor de milieuboa's.

Van iedere milieuboa wordt verlangd dat hij gedurende de 5 jaar dat zijn boa-akte geldig is, een viertal verplichte modules volgt, die elk worden afgesloten met een toets. Dit komt neer op één module per jaar, waarbij in het jaar van verlenging geen nieuwe module wordt gevolgd. Dat jaar kan worden gebruikt om niet behaalde modules te herkansen. Ook hier geldt dat een groot deel van het onderwijs voor alle functiegroepen gelijk is. Sommige modules zullen echter specifiek op een bepaalde functiegroep zijn toegeschreven. De studiebelasting per module bedraagt ongeveer 5 contactdagen. Iedere module wordt met een toets afgesloten. Nadat alle vier modules met een voldoende zijn afgesloten, kan de akte van de betreffende milieuboa met wederom 5 jaar worden verlengd.

De verplichting tot permanente her- en bijscholing, ter vervanging van het vijfjaarlijkse examen, gaat gelden voor alle milieuboa's, met inbegrip van personen aan wie een ontheffing is verleend van de bekwaamheidseis op grond van het zogenaamde seniorenbeleid. Die ontheffing brengt mee dat zij wel de modules volledig moeten volgen, maar dat er geen consequenties zullen worden verbonden aan het niet halen van een toets.

Voor nieuwe milieuboa's betekent dit dat zij met de permanente her- en bijscholing beginnen in het jaar volgend op het succesvol afronden van de vervolgopleiding.

Verzorging van de opleidingen

Op dit moment staat het een ieder vrij om de basisopleiding voor milieuboa's te verzorgen. Voor de andere onderdelen van het opleidingsstelsel is in het visiedocument ervoor gekozen om de ontwikkeling en uitvoering ervan vooralsnog te laten verzorgen door een samenwerkingsverband, thans bestaande uit opleidingsinstituten van de NVWA en de ILT, de Stichting Bestuursacademie Nederland, de Stichting Wateropleidingen en de Politieacademie. Dit is gebeurd om de kwaliteit van de opleidingen met hun sterke wisselwerking met de beroepspraktijk (dual leren) en regelmatige toetsmomenten van de ontwikkeling van de verschillende competenties te kunnen meten.

De verschillende opleidingstrajecten worden, binnen het gemeenschappelijke kader – eindtermen, leerdoelen (kernopgaven), lesprogramma's, docentenhandleiding – en voor een gezamenlijk vastgestelde prijs per cursist verzorgd door deze instituten, met gebruikmaking van hun respectievelijke kennis en expertise op de verschillende deeltereinen, voor zover relevant voor de milieuoetsporing. De cursuskosten komen voor rekening van de werkgever.

Opleidingscommissie

In het stelsel zoals dit is neergelegd in het BBO, zijn de toezichthouders belast met het toezicht op de kwaliteit van de boa's en, in het verlengde hiervan, de kwaliteit van de opleidingen. Dit brengt mee dat de hoofdofficier van justitie van het Functioneel Parket, die zal worden aangewezen als de toezichthouder voor alle milieuboa's, die taak krijgt ten aanzien van de opleidingen voor de milieuboa's.

Om aan deze verantwoordelijkheid een goede invulling te kunnen geven en, in het bijzonder, te kunnen garanderen dat het voltooien van het samenstel van opleidingen uitzicht biedt op het voldoen aan de basis- en aanvullende eisen van bekwaamheid voor milieuboa's, wordt door de toezichthouder een opleidingscommissie ingesteld. Deze commissie gaat namens de toezichthouder de inhoud en kwaliteit van de diverse opleidingstrajecten en bijbehorende lesprogramma's in al hun facetten bewaken. De opleidingscommissie gaat tevens toezien op de deelname van de boa's aan de voor hen verplichte opleidingstrajecten.

In het kader van haar taak toetst de opleidingscommissie aan de hand van de in bijlage E beschreven taken en competenties of de aangeboden opleidingen voldoen, mede in het licht van de te onderscheiden werkvelden van de verschillende typen milieuboa's. Zo hebben de milieuboa's die thans behoren tot de functiegroep flora- en faunabeheerder in de praktijk met een ander soort milieudelicten en verdachten te maken dan bijvoorbeeld de milieuboa's van het Staatstoezicht op de Mijnen.

De opleidingsprogramma's en de uitvoering daarvan zullen met enige regelmaat worden geëvalueerd om te bezien of hierin verandering moet worden aangebracht, bijvoorbeeld door het vervangen van één of meer opleidingsinstituten door andere. Het initiatief hiervoor komt te liggen bij de opleidingscommissie.

Examencommissie

De door de Minister van Veiligheid en Justitie ingestelde examencommissie bewaakt de kwaliteit van de examens of toetsen aan de hand van de in deze beleidsregels beschreven competenties (bijlage E).

Vervallen van opsporingsbevoegdheid

In de volgende gevallen kan de Minister van Veiligheid en Justitie vaststellen dat niet langer wordt voldaan aan de bekwaamheidseis, zoals bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b, en artikel 32, derde lid, BBO, met verval van de titel van opsporingsbevoegdheid tot gevolg:

- De milieuboa heeft niet binnen de overeengekomen periode de vervolgopleiding gevolgd en met succes afgerond.
- De milieuboa heeft, na afronding van de bijspijker cursus vóór 1 juli 2011, dan wel na afronding van de vervolgopleiding de permanente her- en bijscholing, bestaande uit 4 modules in een periode van vijf jaar, niet tijdig gevolgd en met goed gevolg afgerond.

Alvorens tot vaststelling over te gaan als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b, BBO, in de gevallen bedoeld onder a t/m c, hoort de Minister van Veiligheid en Justitie de werkgever en de betreffende boa.

Als een milieuboa door omstandigheden, die niet aan hem of aan zijn werkgever zijn te wijten, niet in staat is tijdig (een module van) de permanente her- en bijscholing te volgen, dan wel de vervolgopleiding binnen de afgesproken periode met goed gevolg af te ronden, kan de Minister van Veiligheid en Justitie op verzoek van de werkgever afwijken van de termijnen genoemd in de onderdelen a tot en met c.

7.4. Domeinlijst II. Milieu, welzijn en infrastructuur

De boa Milieu, welzijn en infrastructuur is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Algemene wet inzake rijksbelastingen;
2. Herziene Rijnvaartakte;
3. Artikel 45 Luchtverkeersreglement;
4. Meetbrievenwet 1981;
5. Monumentenwet 1988;
6. Bijlage 4 van de Regeling vervoer over de binnenwateren van gevaarlijke stoffen;
7. Rijkswet noodvoorzieningen scheepvaart;
8. Scheepvaartverkeerswet (incl. Rijnvaartpolitierglement 1995 en Binnenvaartpolitierglement);
9. Schepenwet;
10. Uitvoeringswet Visserijverdrag 1967;
11. Vaarplichtwet;
12. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;
13. Waterwet;
14. Artikel 2 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen;
15. Wet beheer rijkswaterstaatswerken;
16. Wet behoud scheepsruimte 1939;
17. Wet dieren;
18. Wet op de dierproeven;
19. Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden;
20. Wet openbare manifestaties;
21. Wet publieke gezondheid;
22. De in artikel 1 en 1a van de Wet op de economische delicten *genoemde wetten* en krachtens deze wetten geldende regelgeving. Daarbij is op 12 april 2011 door het College van procureurs-generaal

(brief met kenmerk Pag/B&S/15674) nadere invulling gegeven in het kader van gemeentelijke handhaving van de Wegenverkeerswet.¹⁸ Handhaving op negatie van C borden (RVV 1990) is in relatie tot de openbare orde toegestaan. In bijlage L is het toepasselijke kader voor de gemeente opgenomen indien zij digitaal wil handhaven op categorie C-borden;

23. Artikelen 141, 157, 160 t/m 163, 172, 173, 173a, 173b, 174, 175, 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 198, 199, 216 t/m 225, 227b, 230, 231 lid 2, 239, 240a, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 307, 308, 310, 311, 314, 315, 321, 326, 329, 330, 337, 350, 351, 351 bis, 352, 416, 417 bis, 424 t/m 429, 430a, 435, onder ten vierde, 437, 437bis, 437ter, 447b, 447c, 447d, 447^e, 453 en 458 t/m 461 Wetboek van Strafrecht;
24. Wrakkenwet;
25. Zondagswet;
26. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

De landelijke bevoegdheid voor de boa Milieu, welzijn en infrastructuur kan eveneens de 12 mile zone, het continental plat en de Exclusieve Economische Zone omvatten.

Landelijke inspectiediensten

Gelet op de specifieke taak van inspectiediensten in de milieuhandhaving kunnen boa's Milieu, welzijn en infrastructuur van een landelijke inspectiedienst voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de taak bij samenwerking met partners in de strafrechtelijke handhaving, beschikken over domeinoverschrijdende opsporingsbevoegdheden, tenzij de wet zich daartegen verzet.

Politiebevoegdheden en Gewelddmiddelen

De boa Milieu, welzijn en infrastructuur kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en optioneel beschikken over handboeien, wapenstok, pepperspray, surveillancehond en/of vuurwapen.

8. Domein III Onderwijs

8.1. Algemeen

Onder het domein onderwijs vallen de leerplichtambtenaren. Zij zijn primair belast met het handhaven van de leerplichtwet en alle andere daar aan gerelateerd relevante wet- en regelgeving. Gelet op het specialistische karakter van deze functie en het feit dat er voor de uitoefening van deze functie door de werkgever veelal een hogere opleiding wordt verlangd, rechtvaardigt deze functie een apart domein.

8.2. Bekwaamheidseis Domein III Onderwijs

Bekwaamheidseis

Onder het domein onderwijs vallen de huidige leerplichtambtenaren. Zij zijn primair belast met het handhaven van de leerplichtwet en alle andere daar aan gerelateerd relevante wet- en regelgeving. Gelet op het specialistische karakter van deze functie en het feit dat er voor de uitoefening van deze functie door de werkgever veelal andere kennis en vaardigheden worden verlangd, is besloten deze functie als aparte functie te handhaven.

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift), een aanvullend opleidingsprogramma en – indien de boa onderwijs beschikt over politiebevoegdheden en gewelddmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

Op initiatief van de brancheorganisatie Ingrado is samen met boa-werkgevers en de (direct) toezicht-houders in 2012 een systematiek met aanvullende bekwaamheidseisen ontwikkeld. Deze aanvullende bekwaamheidseisen zijn per januari 2013 ingevoerd. Nieuwe leerplichtambtenaren behalen eenmaal het basisexamen, waarna zij een modulair opgebouwd traject van permanente her- en bijscholing zullen doorlopen om de boa-bevoegdheid te kunnen behouden. Voor de huidige boa's met een akte die op of na 1 januari 2014 afloopt, geldt dat zij voor de eerstkomende verlenging van hun akte versneld het traject van permanente her- en bijscholing moeten doorlopen.

De boa's domein Onderwijs dienen vier modules in de looptijd van hun akte met een voldoende

¹⁸ Zie http://www.handhaveninbrabant.nl/default/onderwerpen/buitengewoonopsporingsambtenaar/boas/id_27273

resultaat te hebben doorlopen om na vijf jaar hun titel van opsporingsbevoegdheid te mogen verlengen. Als deze vier modules niet worden behaald binnen deze periode wordt de titel van opsporingsbevoegdheid niet verlengd. Hierbij gelden bovendien de voorwaarden dat één module binnen twee jaar moet zijn behaald. Binnen drie jaar dienen minimaal twee modules behaald te zijn en binnen vier jaar drie modules. Indien niet wordt voldaan aan deze voorwaarden dan is niet voldaan aan de bekwaamheidseis. De titel van opsporingsbevoegdheid komt dan te vervallen.

Examencommissie

De door de Stichting ExTH ingestelde examencommissie Onderwijs bewaakt de kwaliteit van de examens (zie examenplan).

Examenplan

In bijlage F is een overzicht van de examenonderdelen en bijbehorende onderwerpen. In de laatste kolom is aangegeven of het betreffende examenonderdeel met een theorietoets (T) of een praktijktoets (P) geëxamineerd wordt. Voor verdere uitwerking van de examenonderdelen: zie www.exth.nl/examens/phb-domein-iii/

8.3 Domeinlijst III. Onderwijs

De boa onderwijs is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Leerplichtwet 1969;
2. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;
3. Artikelen 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 266/ 267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 435 onder ten vierde, 447e Wetboek van Strafrecht;
4. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa onderwijs kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en kan optioneel beschikken over handboeien.

9. Domein IV Openbaar Vervoer

9.1. Algemeen

De boa openbaar vervoer is in bezoldigde dienst van een openbaar vervoersbedrijf, dan wel een (ander) publiekrechtelijk rechtspersoon en is belast met de opsporing van strafbare feiten binnen het domein openbaar vervoer.

9.2. Bekwaamheidseis Domein IV Openbaar Vervoer

De bekwaamheidseis bestaat uit een verzwaard examen, het boa-Openbaar Vervoer examen (getuigschrift BOA OV), en – indien de boa openbaar vervoer beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

De BOA OV opleiding vormt een 'boa-plus opleiding' in vergelijking met de basis bekwaamheidseis (boa-getuigschrift) en is een op maat gesneden opleiding gericht op het openbaar vervoer. De BOA-OV opleiding kent een module voor nieuw op te leiden personeel dat nog niet over een BOA-bevoegdheid beschikt. In bijlage F staan de eindtermen alsmede de gedrags specifieke leerdoelen beschreven waaraan de boa openbaar vervoer moet voldoen.

De bekwaamheid wordt verkregen of behouden door het afleggen van het boa Openbaar Vervoer examen dan wel het met voldoende resultaat doorlopen van vier modules. Als deze vier modules of het examen niet worden behaald binnen deze periode wordt de titel van opsporingsbevoegdheid niet verlengd.

De eindtermen van het algemene boa examen maken onverkort deel uit van het examen en de modules. De door de minister ingestelde examencommissie BOA OV stelt de eindtermen op en toetsing vast.

9.3. Domeinlijst IV. Openbaar vervoer

De boa openbaar vervoer is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Algemene plaatselijke verordeningen, voor zover deze verordeningen samenhangen met het vervoer van personen en voor zover de boa is aangewezen door het bevoegd gezag;
2. Besluit personenvervoer 2000;
3. Artikelen 15a lid 1 en lid 2, 23 lid 1 sub a, b en e, 62 juncto bord C1, C11, C12, C13, C14, C15, C16 en C17, 24 lid 1 sub b, 62 juncto 71 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
4. Spoorwegwet;
5. Artikel 5 Wegenverkeerswet 1994;
6. Wet lokaal spoor;
7. Wet personenvervoer 2000;
8. Artikelen 141, 157, 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 225, 239, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 310, 311, 350, 416, 424, 426, 435, onder ten vierde, 447e en 461 Wetboek van Strafrecht;
9. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa openbaar vervoer kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en kan optioneel beschikken over handboeien en/of wapenstok.

10 Domein V Werk, inkomen en zorg

10.1. Algemeen

De boa voor de strafrechtelijke handhaving op het gebied van werk, inkomen, belastingen en sociale zaken. Hieronder vallen onder andere alle regelingen die de gemeenten uitvoeren op het gebied van de sociale zekerheid zoals de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, Wet sociale werkvoorziening, Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004, Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, Wet inburgering, Wet basisregistratie personen.

10.2 Bekwaamheidseis Domein V Werk, inkomen en zorg

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift) en – indien de boa werk, inkomen en zorg beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

In overleg met boa-werkgevers, de direct toezichthouders, de toezichthouders en eventueel andere betrokken partners wordt nader bekeken in hoeverre aanvullende bekwaamheidseisen verplicht dienen te worden gesteld en wat die aanvullende bekwaamheidseisen precies moeten zijn. Tot die tijd is het de verantwoordelijkheid van de boa-werkgever om zijn boa's werk, inkomen en zorg aanvullend op te leiden voor hun specifieke taak. Indien de boa-werkgever kan voorzien in een opleiding voor de boa die voldoet aan de eisen welke worden gesteld aan de semi-permanente ontheffing (bijlage H) kan de boa ontheffing krijgen voor de basisbekwaamheid.

10.3. Domeinlijst V. Werk, Inkomen en Zorg

De boa werk, inkomen en zorg is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Bij of krachtens de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990;
2. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;
3. Wet op het accountantsberoep;
4. De Wet op de economische delicten en de in artikel 1 en 1a van deze wet genoemde wetten, voor zover de opsporing van deze wetgeving waaruit deze delicten voortvloeien is opgedragen aan de Inspectie SZW, de Belastingdienst/Bureau Economische Handhaving, de Kansspelautoriteit of anderen;

5. Bij of krachtens de wetten waarvan de uitvoering bij of krachtens de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet suwi) is opgedragen;
6. Artikelen 161 sexies, 161 septies, 177, 179, 180, 181, 182, 184, 184a, 185, 189, 194, 197, 197a, 197b, 197c, 197d, 198, 225, 226, 227, 227a, 227b, 228, 229, 231, 321, 322, 323a, 326, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 347, 348, 350a, 350b, 363, 266/267, 284, 285, 300 juncto artikel 304 onder ten tweede, 416, 417, 417bis, 420 bis, ter en quater, 435, onder ten vierde, 442, 447b, 447c, 447d, 447e voor zover het feit van belang is voor de toepassing van wetten, algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen, met de uitvoering waarvan de organisatie (o.a. UWV, Inspectie SZW, belastingdienst, gemeenten, Kansspelautoriteit) krachtens de wet is belast dan wel voor de uitvoering van andere taken, voor het verrichten waarvan de organisatie krachtens de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen de goedkeuring heeft gekregen;
7. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa werk, inkomen en zorg kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en kan optioneel beschikken over handboeien.

11. Generieke opsporing

11.1. Algemeen

Het domein generieke opsporing is de vreemde eend in de bijt. Dit is niet een domein ontstaan vanuit de inhoud, maar een soort van restcategorie bestaande uit boa's welke veelal algemene opsporingsbevoegdheid hadden. Plaatsing in het domein generieke opsporing vindt alleen dan plaats indien de overige vijf domeinen qua bevoegdheid niet toereikend zijn voor een adequate taakuitoefening door de boa. De Minister van Veiligheid en Justitie bepaalt door middel van deze beleidsregels welke boa's onder dit domein worden gebracht.

De boa generieke opsporing is de boa werkzaam bij of voor een landelijke overheidsinstantie en heeft als werkgever de korpschef van de nationale politie, de hoofdofficier van Justitie van een parket, de commandant van de Koninklijke Marechaussee; de directeur van de rijksrecherche, de directeur van het CJIB of – indien deze niet onder een ander domein te plaatsen is – de directeur van een landelijke (inspectie)dienst.

De opsporingsbevoegdheid dient zich te beperken tot hetgeen noodzakelijk is voor een goede uitoefening van de betreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket. Deze functie inclusief taakomschrijving dient vooraf door de boa werkgever – in gevallen tevens de direct toezichthouder – te zijn afgestemd met de toezichthouder. De toezichthouder waakt er voor dat de betreffende functie past binnen het boa beleid; functies voor ondersteunende, administratieve, technische, of zeer specialistische taken.

De boa-werkgever kan middels het aanvraagformulier aangeven welke opsporingsbevoegdheden zijn gewenst voor de taakuitvoering van zijn boa's.

11.2. Politieboa's

Conform toezegging van de minister van V&J in een brief aan de Tweede Kamer d.d. 19 december 2011¹⁹ wordt toegewerkt naar de introductie van een functiegebonden opsporingsbevoegdheid in plaats van de boa-bevoegdheid voor politieambtenaren. Tot het moment waarop de functiegebonden opsporingsbevoegdheid is uitgewerkt in wet- en regelgeving blijft het mogelijk om politiemedewerkers als ambtenaar van politie aan te stellen en met het oog op het uitoefenen van opsporingsbevoegdheden aan te wijzen als boa.

Voor de boa's in dienst bij de politie blijft uitdrukkelijk gelden dat deze in beginsel ondersteunende, administratief-technische taken uitvoeren.

De functie van politieboa kan worden toegekend indien het (een combinatie van) de volgende functies betreft:

1. Medewerker Intelligence;
2. Generalist Intelligence;

¹⁹ Kamerstukken II, 2011–2012, 29 628, nr. 285

3. Senior Intelligence;
4. Operationeel Expert Intelligence;
5. Generalist Meldkamer;
6. Senior Meldkamer;
7. Operationeel Expert Meldkamer;
8. Politie Vlieger;
9. Chef Vlieger;
10. Assistent Intake & Service A;
11. Assistent Intake & Service B;
12. Medewerker Intake & Service;
13. Generalist Intake & Service;
14. Senior Intake & Service;
15. Operationeel Expert Intake & Service;
16. Operationeel Specialist A tot en met F;
17. Bedrijfsvoeringspecialist A tot en met F.

Bovenstaande lijst met functies wordt mogelijk nog aangevuld.

11.3 Bekwaamheidseis domein VI Generieke opsporing

De bekwaamheidseis bestaat uit het boa basisexamen (het boa-getuigschrift) en – indien de boa generieke opsporing beschikt over politiebevoegdheden en geweldsmiddelen – de bekwaamheidseisen uit de RTGB.

Het merendeel van de diensten wiens boa's vallen binnen het domein generieke opsporing beschikt over een eigen opleiding ten behoeve van hun overige werknemers die zich (op grond van artikel 141 Wetboek van Strafvordering) bezig houden met de strafrechtelijke handhaving. Het is de verantwoordelijkheid van de boa-werkgever om zijn boa's generieke opsporing aanvullend op te leiden voor hun specifieke taak. Net als voor alle andere boa's geldt dat de politieboa's slechts bevoegd zijn voor die feiten die vallen binnen hun taakomschrijving mits wetgeving in formele zin zich hier niet tegen verzet (zoals bijvoorbeeld de Opiumwet) en de boa voldoende bekwaam is om voor die feiten op te treden.

11.4. Domeinlijst VI. Generieke Opsporing

De boa generieke opsporing is bevoegd om te handhaven op de volgende artikelen en wetten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de functie en de daaraan gekoppelde taakomschrijving, tenzij de wet zich daartegen verzet.

1. Alle strafbare feiten voor zover noodzakelijk voor een goede uitoefening van de betreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket;
2. Verordeningen en/of Keuren voor zover betrokkene daarvoor door het bevoegde bestuursorgaan is aangewezen;
3. Andere strafbare feiten, indien hij daarmee in een concreet opsporingsonderzoek of voor een concreet project door een officier van justitie wordt belast voor de duur van dat onderzoek of project.

Politiebevoegdheden en Geweldsmiddelen

De boa generieke opsporing kan optioneel beschikken over de politiebevoegdheden bedoeld in artikel 7 eerste en derde lid van de Politiewet 2012 en kan optioneel beschikken over handboeien, wapenstok, pepperspray, surveillancehond en/of vuurwapen.

*De Minister van Veiligheid en Justitie,
namens deze,
G.N. Roes,
Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving.*

BIJLAGEN

Bijlage A Politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

Politiebevoegdheden

Gebruik van geweld

Artikel 7 lid 1 Politiewet 2012 bevat de bevoegdheid geweld te gebruiken: De ambtenaar van politie die is aangesteld voor de uitvoering van de politietaak, is bevoegd in de rechtmatige uitoefening van zijn bediening geweld of vrijheidsbeperkende middelen te gebruiken, wanneer het daarmee beoogde doel dit, mede gelet op de aan het gebruik hiervan verbonden gevaren, rechtvaardigt en dat doel niet op een andere wijze kan worden bereikt. Aan het gebruik van geweld gaat zo mogelijk een waarschuwing vooraf.²⁰ Onder geweld wordt verstaan: elke dwangmatige kracht van meer dan geringe betekenis uitgeoefend op personen of zaken (artikel 1 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren). Onder het aanwenden van geweld wordt verstaan: het gebruiken van geweld en het dreigen met geweld (artikel 1, derde lid, onder b en c, van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren). Het slechts vastpakken van een verdachte valt niet onder het aanwenden van geweld. Het duwen in een bepaalde richting of het met kracht tegenhouden van een verdachte valt wel onder het aanwenden van geweld. De geweldsbevoegdheid wordt gerelateerd aan de toe te kennen of toegekende opsporingsbevoegdheid.

Veiligheidsfouillering

Artikel 7 lid 3 Politiewet 2012 luidt: De ambtenaar van politie, bedoeld in het eerste lid, is bevoegd tot het onderzoek aan de kleding van personen bij de uitoefening van een hem wettelijk toegekende bevoegdheid of bij een handeling ter uitvoering van de politietaak, indien uit feiten of omstandigheden blijkt dat een onmiddellijk gevaar dreigt voor hun leven of veiligheid of die van de ambtenaar zelf of van derden, en dit onderzoek noodzakelijk is ter afwending van dit gevaar.

De veiligheidsfouillering bestaat uit het met de hand aftasten van de kleding van de betrokkene. Het gaat daarbij om het zoeken naar gevaarlijke voorwerpen. De bevoegdheid om de veiligheidsfouillering toe te passen wordt, evenals de geweldsbevoegdheid, gerelateerd aan de toe te kennen of toegekende opsporingsbevoegdheid.

Geweldsmiddelen

Handboeien²⁰

Een boa kan worden aangewezen om handboeien te gebruiken. Bij de beslissing omtrent het al dan niet toekennen, gelden de criteria a. tot en met d. zoals beschreven in paragraaf 3.2. De toekenning van de bevoegdheid om handboeien te gebruiken is in sterke mate afhankelijk van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met (dreiging met) geweld wordt geconfronteerd. Het gebruik van de handboeien is uitsluitend toegestaan indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de RTGB.

Het dragen van handboeien door een boa op het moment dat aan hem niet de bevoegdheid tot het gebruik van de handboeien is toegekend, is niet toegestaan. Hoewel het slechts dragen van handboeien niet wettelijk is verboden, wordt het niet wenselijk geacht dat boa's aan wie niet de bevoegdheid is toegekend de handboeien daadwerkelijk te gebruiken, deze zichtbaar dragen. Het zichtbaar dragen van handboeien kan enerzijds gezien worden als 'passief gebruik' in het kader van de taakuitoefening, anderzijds kan het dragen van handboeien leiden tot het actieve onbevoegde gebruik ervan.

Wapenstok

Een boa kan worden uitgerust met een wapenstok. Bij de toekenning gelden de criteria a. tot en met d. zoals beschreven in paragraaf 3.2. Evenals bij de toekenning van de handboeien is ook de toekenning van de bevoegdheid om een wapenstok te gebruiken in sterke mate afhankelijk van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met (bedreiging met) geweld wordt geconfronteerd. Het gebruik van de wapenstok is uitsluitend toegestaan indien de boa heeft voldaan

²⁰ Handboeien zijn volgens de Bewapeningsregeling politie en de WWM geen geweldsmiddel, maar worden in de RTGB wel als geweldsmiddel beschouwd. Voor de toekenning van handboeien aan boa's worden derhalve dezelfde criteria gehanteerd als voor de toekenning van de overige geweldsmiddelen.

aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de RTGB.

Pepperspray

Bij besluit van 19 februari 2005 (Stb. 2005, 110) is de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren gewijzigd. Deze wijziging houdt onder meer in dat het mogelijk is boa's met pepperspray uit te rusten. Bij de toekenning gelden de criteria a. tot en met d. zoals beschreven in paragraaf 3.2. Daarnaast gelden de volgende criteria.

- a. Het is bezwaarlijk of onmogelijk om op een andere, minder ingrijpende wijze in de beveiliging van de betrokkene te voorzien.
- b. Artikel 2, derde lid, onder d, van het Besluit bewapening en uitrusting politie en de krachtens artikel 15, derde lid, van dat besluit vastgestelde Regeling nazorgmiddelen pepperspray is van overeenkomstige toepassing op de boa's.

Ten aanzien van de nazorg na gebruik van pepperspray wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 12a, tweede lid, 12b en 12c van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren. In artikel 2, derde lid, onder d, van het Besluit bewapening en uitrusting politie, gelezen in samenhang met het krachtens artikel 15, derde lid, van dat besluit vastgestelde Regeling nazorgmiddelen pepperspray is bepaald dat de met pepperspray bewapende ambtenaren dienen te beschikken over de voorgeschreven middelen voor het kunnen verlenen van een adequate nazorg. Dit is van overeenkomstige toepassing op boa's die beschikken over pepperspray.

Vuurwapen

Bij de beoordeling of er sprake is van noodzaak tot bewapening met een vuurwapen worden, naast de in paragraaf 3.2 beschreven criteria a. tot en met d. aanvullend de volgende criteria gehanteerd.

- a) Er moet een redelijke verwachting bestaan dat de boa bij de uitoefening van zijn functie in de (onvoorziene) omstandigheden komt te verkeren, dat hij of anderen met onmiddellijk schietwapengebruik of onmiddellijke dreiging met een schietwapen wordt geconfronteerd.
- b) Het is, indien zich een geval als onder 1. genoemd voordoet, bezwaarlijk of onmogelijk om een beroep te doen op de politie.
- c) Het is bezwaarlijk of onmogelijk om op een andere, minder ingrijpende wijze in de beveiliging van de betrokkene te voorzien.

Het gebruik van het vuurwapen is uitsluitend toegestaan indien de boa heeft voldaan aan de bekwaamheidseisen als gesteld in de RTGB.

Surveillancehond

Het formele kader voor de toekenning van de bevoegdheid tot gebruik van een politieursurveillancehond wordt bepaald door de artikelen 15 en 37, tweede lid, van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren en hoofdstuk 2 van het Besluit bewapening en uitrusting politie en de daarop gebaseerde Regeling politiehonden. Het inzetten van een politieursurveillancehond is slechts geoorloofd onder het direct en voortdurend toezicht van een geleider bij de surveillancedienst (artikel 15, eerste lid, onder a, van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren). De geleider dient in het bezit te zijn van certificaat. Een keuringscommissie verstrekt aan de geleider een certificaat op naam van de combinatie van de geleider en de politieursurveillancehond, indien die combinatie onder leiding van die geleider aan de keuringseisen heeft voldaan.

In de Regeling politiehonden wordt het kader aangegeven met betrekking tot de keuring en de keuringseisen voor de combinatie. De keuringseisen zijn opgenomen in het keuringsreglement politieursurveillancehond (een bijlage bij voornoemde regeling). Evenals bij de toekenning van de hierboven beschreven geweldsmiddelen is ook de toekenning van de bevoegdheid om een politieursurveillancehond in te zetten in sterke mate afhankelijk van de in redelijkheid te verwachten kans dat de boa bij de vervulling van zijn functie met geweld of de dreiging met geweld wordt geconfronteerd.

Het gebruik van uitrustingsstukken

Op het moment dat er wijzigingen plaatsvinden in de uitrustingsstukken of bewapening die door de politie worden gebruikt, bijvoorbeeld het holster of munitie, gelden deze wijzigingen tevens voor de boa's. Op deze wijze wordt eenduidigheid in bewapening en uitrustingsstukken nagestreefd.

Ten aanzien van de boa's, tevens zijnde ambtenaren van politie (politieboa's), is niet de RWM van toepassing, maar de het Besluit bewapening en uitrusting politie. Het toekennen van wapenstok, pepperspray en vuurwapen aan politieboa's geschiedt door de minister van Veiligheid en Justitie (art. 6, eerste lid, van het Besluit bewapening en uitrusting politie) en valt buiten de reikwijdte van

deze beleidsregels. De bevoegdheid tot het gebruik van handboeien kan wel door mij worden toegekend.

Bijlage B Taken direct toezichthouder

De volgende taken van de direct toezichthouder zijn bedoeld als richtlijnen. Deze lijst is niet uitputtend bedoeld.

Besluit Buitengewoon Opsporingsambtenaar

- Toezicht op taakuitvoering boa. Aan boa's wordt opsporingsbevoegdheid toegekend, doch met de nadrukkelijke opmerking dat het gebruik van deze opsporingsbevoegdheid zich dient te beperken tot hetgeen noodzakelijk is voor een goede uitoefening van de desbetreffende functie en het daaraan gekoppelde takenpakket.
- Krachtens mandaat afnemen van eden, verklaringen en beloften van boa's (art. 21 BBO).
- Geven van instructies aan boa's met het oog op een goede samenwerking met de politie (art. 30 BBO).
- Erop toezien dat boa's de voor hen geldende instructies nakomen (art. 39, eerste lid, BBO).
- Uitoefenen van dagelijks toezicht op de juiste uitoefening van bevoegdheden en een goede samenwerking met de politie door boa's (art. 39, eerste lid, BBO).
- Erop toezien dat werkgevers zorgdragen voor onderricht aan boa's (art. 39, tweede lid, BBO).
- Gevraagd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen aan de toezichthouder (art. 39, derde lid, BBO).
- Verklaring afgeven met betrekking tot noodzaak opsporingsbevoegdheid.
- Verklaring afgeven met betrekking tot noodzaak politiebevoegdheden en geweldsmiddelen op basis van oordeel over aantal incidenten van minimaal de afgelopen 12 maanden.
- Uitbrengen advies met betrekking tot intrekken van een bestaande akte van opsporingsbevoegdheid.
- Bijdragen aan informatie voor toetsing betrouwbaarheid.
- Regelmatig overleg plegen met de toezichthouder over functioneren van boa's (art. 40 BBO). Verschaffen van gewenste informatie over boa's aan Minister van Veiligheid en Justitie en College van procureurs-generaal (art. 40 BBO).
- In ontvangst nemen van klachtafschrift van de werkgever (42 BBO).
- Doorzenden foutief ontvangen klachten aan boa-werkgever.
- Adviseren van de toezichthouder over klacht over optreden van boa (art. 42).
- Het niet in behandeling nemen van een klacht (42 BBO – politiebevoegdheden en geweldsmiddelen) uiterlijk binnen vier weken na ontvangst gemotiveerd schriftelijk aan klager mede delen.
- Bij in behandeling nemen van een schriftelijke klacht, een afschrift zenden aan beklagde (boa).
- In ontvangst nemen van afschrift van de werkgever van de wijze van afdoening van de klacht.
- Opmaken van adviezen aan de Minister van Veiligheid en Justitie met betrekking tot aangevraagde boa-aktes.
- Voeren van correspondentie over wijzigingen van wet- en regelgeving en beleid.
- Adviseren Minister van Veiligheid en Justitie bij het verlenen van een discretionaire ontheffing bekwaamheidseis.
- Frequent c.q. tussentijds toetsen op betrouwbaarheid boa.
- Onverenigbaarheid functies (boa&beveiliging) controleren.
- Afstemming plegen met andere KC's bij overschrijding grondgebied andere regio's.

Regeling Toetsing Geweldbeheersing Buitengewoon opsporingsambtenaar

- Inname geweldsmiddelen
- Inname geweldsmiddelen o.g.v. Wet Wapens en Munitie
- Overeenstemming bereiken met boa-werkgever over gebruik politiebevoegdheden
- Overeenstemming bereiken met boa-werkgever over gebruik geweldsmiddelen
- Toezicht houden op de kwaliteit en objectiviteit van de toetsing (artikel 7, eerste en derde lid, Politiewet 2012 en middelen)
- Meldingen niet geslaagde boa's van toetsers in ontvangst nemen
- In ontvangst nemen van werkgeversjaarverslag m.b.t. deelname aan IBT-training

Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en andere opsporingsambtenaren

- Als meerdere optreden van de boa met politiebevoegdheden en geweldsmiddelen
- geven van aanwijzingen gebruik politiebevoegdheden en geweldsmiddelen
- Toezien op de geoeffendheid van de boa met politiebevoegdheden en geweldsmiddelen

- Meldingen van aanwending van politiebevoegdheden of geweldsmiddelen in ontvangst nemen en vastleggen (in vaste formats)
- Zo spoedig mogelijk inlichten boa over afhandeling van de melding
- Verklaring geven hoe RTGB-eisen worden gecontroleerd

Bijlage C Examenplan basisbekwaamheid

T= Theorietoets

V= Vaardigheidstoets gespreks- en benaderingstechnieken

Hoofdtaken	Kennis- of vaardigheidselementen (basisbekwaamheid)	Toetsvorm
I. Taken m.b.t. het functioneren binnen en als onderdeel van de organen van strafrechtspleging		
1. Handhaaft de voor zijn opsporingstaak relevante wettelijke regels.		
	1.1 Staatsinrichting	T
	1.2 AMvB	T
	1.3 Provinciale verordeningen	T
	1.4 Gemeentelijke verordeningen	T
2. Functioneert binnen het voor zijn opsporingstaak vastgesteld wettelijk kader.		
	2.1 Wetboek van Strafvordering	T
	2.2 Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar	T
	2.3 Samenwerking met de politie – Begrip 'politie' – Taak en organisatie van de politie – Werkgebied en bevoegdheden van de politie, – Gezag en toezicht over de politie	T
	2.4 Opsporen van strafbare feiten	T
3. Handelt naar de afgelegde ambtseed/ambtsbelofte en de eed van zuivering.		
	3.1 Afgelegde eden/beloften	T
	3.2 Ambtsmisdrijven – Schending van bijzondere ambtsplicht – Omkoping – Meineed – Valsheid in geschrift – Huisvredebreuk	T
II. Taken m.b.t. het opsporen van strafbare feiten		
4. Verzamelt en/of ontvangt gegevens m.b.t. mogelijk strafbare feiten tot opsporing waarvan hij bevoegd is.		
	4.1 Eigen bevindingen	–
	4.2 Aangiftes	T
	4.3 Klachten	T
5. Beoordeelt middels het combineren, analyseren en interpreteren of de verzamelde en/of ontvangen informatie strafrechtelijk relevant is.		

Hoofdtaken	Kennis- of vaardigheidselementen (basisbekwaamheid)	Toetsvorm
	5.1 Legaliteitsbeginsel	T
	5.2 Toepasselijkheid van de Nederlandse strafwet	T
	5.3 Strafbaar feit	T
	5.4 Wettelijke strafuitsluitingsgronden	T
	5.5 Poging en voorbereiding	T
	5.6 Vormen van deelneming aan strafbare feiten	T
	5.7 Rechtspersonen	T
	5.8 Samenloop van strafbare feiten	T
	5.9 Jeugdige personen	T
6. Stelt een onderzoek in teneinde bewijsmateriaal te verzamelen.		
	6.1 Verdachte	T
	6.2 Opsporingsbevoegdheden – Jeugdige personen – Vrijwillige medewerking van de betrokkene(n) – Niet vrijwillige medewerking van betrokkene(n) – Herhaalde toepassing van eenzelfde bevoegdheid binnen één zaak – Voortgezette toepassing van bevoegdheden – Wettelijke regels m.b.t. de handelende opsporingsambtenaar en diens handelen	T
	6.3 Dwangmiddelen t.a.v. de persoonlijke vrijheid – Staande houden – Identiteit – Toonplicht aangewezen identiteitsbewijs – Bevoegdheid inzage vorderen identiteitsbewijs – Vaststellen identiteit – Toekenning strafrechtsketennummer – Aanhouden van een verdachte – Verplichtingen / bevoegdheden opsporingsambtenaren ter vaststelling van de identiteit – Geleiden van een verdachte voor de (hulp)officier van justitie – Ophouden van een verdachte voor onderzoek – Verhoren van een verdachte – Ophouden van een verdachte ter vaststelling van zijn identiteit – In verzekering stellen van een verdachte – In bewaring stellen van een verdachte	T
	6.4 Dwangmiddelen t.a.v. de persoonlijke integriteit – Strafvorderlijke fouillering ter inbeslagneming	T
	6.5 In beslag nemen van voorwerpen	T
	6.6 Betreden/binnentreden van plaatsen	T
III. Taken m.b.t. de afhandeling van opgespoorde strafbare feiten		
7. Maakt naar aanleiding van het verrichte opsporingsonderzoek een proces-verbaal op dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting.		
	7.1 Functie van het proces-verbaal – de beslissing tot vervolging – de gerechtelijke beslissing	T
	7.2 Wettelijke eisen t.a.v. proces-verbaal – Verplichting van de opsporingsambtenaar – Moment van opmaken – Wijze van opmaken – Inhoud	T
	7.3 Administratieve en technische eisen m.b.t logische opbouw – Opstellen van (mini) proces-verbaal	V
	7.4 Een (mini) proces-verbaal naar aanleiding van een geconstateerde onregelmatigheid of overtreding dat kan leiden tot vervolging en behandeling ter terechtzitting – Opstellen van (mini) proces-verbaal	V
8. Informeert een verdachte tegen wie procesverbaal is opgemaakt over de mogelijke gevolgen daarvan.		

Hoofdtaken	Kennis- of vaardigheidselementen (basisbekwaamheid)	Toetsvorm
	8.1. Taken van het openbaar ministerie	T
	8.2. Organisatie van het Openbaar Ministerie	T
	8.3. Procureur-generaal bij de Hoge Raad	T
	8.4. Organisatie van de rechtspraak – Rechterlijke colleges – Competentie van rechterlijke colleges (alleen rechtsprekende rechter) in strafzaken – Waarborgen voor een deugdelijke rechtspraak – Rechterlijke beslissing	T
9. Doet het proces-verbaal toekomen aan de juiste functionaris.		
	– Functionarissen	T
10. Draagt bij constatering van onregelmatigheden en overtredingen zorg voor acceptatie van de opgelegde sanctie.		
	– Voorbereiden op de werkzaamheden – Sanctionerend optreden	V
11. Waarborgt eigen veiligheid, veiligheid van de burger en omstanders		
	– Voorbereiden op de werkzaamheden – Toezicht houden en signaleren	V

Bijlage D Examenplan openbare ruimte

Examenonderdeel	Onderwerpen	Toetsvorm
12. Wettelijke Kaders Publieke Veiligheid 1 (WKPV 1): Strafrecht		T
	12.1 Wetboek van Strafrecht – artikelen in relatie tot de ambtenaar	
	12.2 Wetboek van Strafrecht – overtredingen	
13. Wettelijke Kaders Publieke Veiligheid 1 (WKPV 2): Milieu, APV en bijzondere wetgeving		T
	13.1 APV	
	13.2 Wegenverkeerswet 1994	
	13.3 Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990	
	13.4 Vuurwerkbesluit juncto artikel 1a van de Wet op de economische delicten	
	13.5 Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen	
	13.6 Wet op kansspelen	
	13.7 Tabakswet en Drank- en Horecawet	
	13.8 Winkeltijdenwet	
	13.9 Wet personenvervoer	
	13.10 Besluit personenvervoer 2000	
	13.11 Wet milieubeheer	
	13.12 Waterwet	
	13.13 Wet bodembescherming	
	13.14 Visserijwet	
14. Sanctionerend optreden		P

Examenonderdeel	Onderwerpen	Toetsvorm
	<ul style="list-style-type: none"> - Ziet toe op orde en veiligheid in het publieke domein - Bereidt een surveillance voor - Surveilleert, houdt toezicht en signaleert (on)regelmatigheden	
	<ul style="list-style-type: none"> - Treedt op bij incidenten en calamiteiten* - Treedt corrigerend op - Treedt sanctionerend op - Handelt opgelegde sancties administratief af <p>* Onderdeel van het examen is het opstellen van een (mini) proces-verbaal.</p>	
15. Dienstverlening en calamiteiten		P
	<ul style="list-style-type: none"> - Treedt op bij incidenten en calamiteiten - Verleent hulp	
	<ul style="list-style-type: none"> - Voert dienstverlenende werkzaamheden uit* - Informeert en verwijst mensen - Voert (ondersteunende) administratieve werkzaamheden uit - Geeft voorlichting - Creëert en gebruikt een netwerk <p>* Onderdeel van het examen is het opstellen van rapportage.</p>	

Bijlage E Taken en competenties boa's milieu

Taken van de milieuboa

- I. **Uitvoerende ondersteuning bij (eenvoudige) zaken**
Bij (economische) milieudelicten (eenvoudige misdrijven en overtredingen in de zin van de Wet op de economische delicten) kan een milieuboa zelfstandig strafrechtelijk optreden. Dit kan ter ondersteuning of in plaats van een bestuursrechtelijk handhavingstraject. Daarmee is het noodzakelijk dat de boa naast strafrechtelijke kennis, beschikt over kennis van het bestuursrecht (AWB).
- II. **Deskundige ondersteuning bij gecompliceerde strafzaken**
De milieuboa verleent bij dit soort zaken voor politie of een bijzondere opsporingsdienst een belangrijke ondersteunende rol door inbreng van specialistische en/of juridische kennis over de betrokken milieuwetgeving.
- III. **Signalerende rol bij zaken die buiten zijn opsporingsbevoegdheid of competenties vallen**
De milieuboa heeft een signalerende taak bij de uitoefening van zijn werkzaamheden. Voor zaken waarvoor hij niet bevoegd of bekwaam is, heeft hij een belangrijke oog- en oorfunctie voor de politie en/of andere bevoegde handhavinginstanties. De milieuboa registreert zijn bevindingen en maakt indien nodig een proces-verbaal van bevindingen op.
- IV. **Terugkoppeling uitvoerbaarheid/handhaafbaarheid van normen en beleid**
De milieuboa kan problemen m.b.t. handhaafbaarheid van normen/uitvoerbaarheid van normen signaleren en doorgeven aan verantwoordelijke partijen zoals vergunningverleners, het Openbaar Ministerie en eventueel via een interne schakel aan intermediairs en ministeries die verantwoordelijk zijn voor de normstelling.

Om de hierboven beschreven opsporingstaken goed te kunnen vervullen, dient iedere milieuboa te beschikken over de volgende competenties

Competenties

Vakmatige en methodische competenties zijn gericht op het vermogen om op adequate wijze producten en diensten te leveren. De milieuboa kan:

- zelfstandig een milieuonderzoek verrichten, milieuschade taxeren, gegevens vergaren en vastleggen ten behoeve van het proces-verbaal of bestuurlijke strafbeschikking;
- financieel-administratieve vaardigheden en hulpmiddelen toepassen, ten behoeve van het berekenen van wederrechtelijk verkregen economisch voordeel of veroorzaakte schade;
- (eenvoudige) milieuregistraties controleren;
- het eigen milieuspecialisme begrijpelijk maken voor niet-ingewijden en partners (intern en extern);
- ketengericht denken en onderwerpen die regio en/of provincie overstijgend zijn inzichtelijk maken ten behoeve van het opsporingsonderzoek;
- milieurisicosituaties signaleren en daarin proportioneel en rechtmatig handelen;
- binnen bestaande beleidskaders de relevante wet- en regelgeving en richtlijnen op het gebied van milieu rechtmatig toepassen;
- zo nodig de bestuursrechtelijke aanpak van milieudelicten ondersteunen of verwijzen naar een civielrechtelijke aanpak;

- milieudelicten bij de handhaving van het milieurecht analyseren en systematisch, doortastend afhandelen;
- rapporten van deskundigen interpreteren;
- rapporteren over uitgevoerde werkzaamheden en de resultaten daarvan beoordelen;
- integraal handhaven en bij de handhaving verder kijken dan de eigen bevoegdheden.

Bestuurlijk-organisatorische en strategische competenties zijn gericht op het plannen en regelen van het eigen werk in de context van de organisatie. De milieuboa kan:

- omgaan met het spanningsveld tussen de eigen milieuspecialistische deskundigheid en de verantwoordelijkheid van interne en externe partners;
- een milieuonderzoek en de beheersing van milieudelicten afstemmen op het handhavingsbeleid van de eigen organisatie en dat van interne en externe partners;
- ten behoeve van de handhaving van het milieurecht een professioneel netwerk onderhouden met relevante actoren in de keten en deskundigen;
- de grenzen en mogelijkheden van het eigen milieuspecialisme en de eigen bevoegdheden aangeven en benutten;
- zelfstandig functioneren binnen geformuleerde beleidskaders;
- voor zichzelf en voor anderen handhavingsverantwoordelijkheid dragen;
- binnen de eigen organisatie een onafhankelijke positie innemen, in staat zijn weerstand te bieden aan in- en externe druk;
- op stimulerende wijze nut en noodzaak van strafrechtelijke handhaving binnen de eigen organisatie duidelijk maken.

Sociaal-communicatieve en cultureel-normatieve competenties hebben betrekking op het functioneren in een arbeidsomgeving, op samenwerking en op coördinatie van arbeid. De milieuboa kan:

- interdisciplinair samenwerken;
- regionaal of (inter)nationaal opereren;
- vasthoudend zijn in het milieuspecialistische werk;
- onder stress effectief optreden en beslissingen nemen;
- zich inleven in de specifieke beroepsomstandigheden van relevante partners;
- omgaan met emotioneel gedrag van verdachten, getuigen, benadeelden of slachtoffers in het milieu(opsporings)onderzoek;
- integer en servicegericht handelen in het uitvoerende werk;
- een eigen oordeel vormen en verdedigen ten aanzien van de waarde en betrouwbaarheid van getuigen en informanten en van opsporingsmethoden en -technieken;
- improviseren;
- het voortouw nemen bij gecombineerde handhavingsactiviteiten;
- zich inleven in de maatschappelijke problematiek op het gebied van milieudelicten en de veiligheid van de leefomgeving.

Leer- en vormgevingscompetenties verwijzen naar het vermogen bij te dragen aan de eigen ontwikkeling en die van arbeidsorganisatie en beroep. De milieuboa kan:

- de eigen competenties, kwaliteit en vakdeskundigheid als milieuboa verbeteren;
- onderzoeksprocedures afstemmen op de aard van het milieudelict en de veiligheid van de leefomgeving;
- zelfstandig ontwikkelingen bijhouden m.b.t. beleid, werkafspraken en wetgeving en handelen volgens de nieuwste afspraken en inzichten;
- doel- en resultaatgericht handelen en de eigen werkzaamheden op realisatie van doelen, de bestede tijd en te verwachten resultaten monitoren;
- bij het beoordelen van onderzoeksresultaten kritiek geven en accepteren.

Bijlage F Examenplan onderwijs

Examenonderdeel	Onderwerpen	Toetsvorm
16. Wettelijke Kaders Onderwijs generiek (WKOg)		T

Examenonderdeel	Onderwerpen	Toetsvorm
	<ul style="list-style-type: none"> – Wetboek van Strafrecht – artikelen in relatie tot de gemeente-ambtenaar – Wetboek van strafvordering (WvSv) – Besluit BOA – Politiewet (PW) – Wetboek van Strafrecht (WvSr) – Grondwet (GW) – Burgerlijk wetboek (BW) – arrest HR 11-11-1947 NJ 1948, 126) – Wet op de rechterlijk organisatie (Wet RO) – Wet op de identificatieplicht (Wid) – Paspoortwet – Politiewet 1993 – Algemene wet bestuursrecht (Awb) 	
17. Wettelijke Kaders Onderwijs specifiek (WKO's)		T
	<ul style="list-style-type: none"> – Algemene wet bestuursrecht (Awb) – Leerplichtwet (LPW) – Leerplichtwet (LPW) en leerplichtregeling 1995 – Leerplichtwet (LPW) en besluit trekkende bevolking – Wetboek van strafvordering (WvSv) – Wet op de rechterlijk organisatie (Wet RO) – Grondwet (GW) – Wet bescherming persoonsgegevens 	
18. Sanctionerend optreden		P
	<ul style="list-style-type: none"> – Bestudeert dossier – Verhoort verdachte – Schrijft proces-verbaal* <p>* Onderdeel van het examen is het opstellen van een proces-verbaal. Het proces-verbaal betreft het model proces-verbaal Leerplicht Bijlage IV van Handleiding Strafrechtelijke aanpak Schoolverzuim 2011 van OM en Ingrado.</p>	
19. Afhandeling en netwerk		P
	<ul style="list-style-type: none"> – Bereidt zich voor – Licht casus toe (in rechtbank) 	

Bijlage G Eindtermen boa openbaar vervoer

Gedragsspecifieke leerdoelen:

kennis	vaardigheden	elementen
1.0 Toezichthouder	Aanspreken als toezichthouder Discretionaire bevoegdheid Observatie Weet methode 'de staan' te hanteren	Verdachte aanspreken/grenzen aangeven Herkennen wanneer boa- vaardigheden moeten worden ingezet Op juiste manier inzetten van de discretionaire bevoegdheid in de praktijk Inschatten observatie, doel, handelen, effect

kennis	vaardigheden	elementen
	Kent de verschillen van rollen in houding als – Algemeen medewerker OV – Toezichthouder OV – Boa OV	Fysieke afstandbepaling Spreekstijl/argumenteren Professionaliteit vs persoonlijke mening Uitoefenen toezicht Kan vaststellen of sprake is van een overtredding Kan reiziger aanspreken vanuit rol toezichthouder
	Aanpassen aan situatie	Taal Houding Stijl
	Handelen naar afspraak	Kan afspraken maken en naar plan handelen
2.0 Staande houden, aanhouden en proces-verbaal	Kan als boa proces-verbaal aanzeggen	Aanzeggen proces-verbaal Gevolgen aanzeggen Proces-verbaal/ Proces-verbaal gesprek
	Proces-verbaal uitschrijven	Kan alle elementen van het proces verbaal in de praktijk toepassen tijdens het uitschrijven. Kan een verdachte proces verbaal aanzeggen Kan de verdachte op zakelijke en correcte wijze verhoren
	Staande houden	Kan de verdachte in de praktijk staande houden en kent de wettelijke verplichtingen van de verdachte en kan die ook toepassen. Kan de verdachte uitleggen wat staande houden inhoudt in basis en onder druk Kan een verdachte vragen naar zijn persoonsgegevens in basis en onder druk
	Aanhouden	Kan de verdachte in de praktijk aanhouden en kent zijn verplichtingen hierbij in de praktijk. Kan de verdachte uitleggen wat aanhouden inhoudt. In basis en onder druk
	Gedoogplicht verdachte	Kan verdachte behandelen passend op de situatie en is in staat te handelen vanuit de wetenschap dat de verdachte niet hoeft mee te werken aan de eigen veroordeling
3.0 Assertiviteit	Assertiviteit	Kan de verdachte assertief te woord staan en weet welke gedragshulpmiddelen hem ten dienst zijn. Kan het verschil benoemen tussen assertief en agressief gedrag en herkent de gevolgen hiervan in de praktijk als boa
4.0 Agressie	Onderscheid in vormen agressie – Instrumenteel – Emotioneel – Pathologisch	Kan de verschillende vormen van agressie herkennen Is in staat adequaat te reageren op verschillende vormen van agressie
	Kan omgaan met groepen Kan in groepen optreden	Kan groepsgedrag analyseren Is in staat een keuze te maken m.b.t. het optreden naar/in groepen Kan het effect van zijn handelen en het (mogelijke) gevolg daarvan op zijn omgeving inschatten/bepalen
	Standvastigheid	Weet voet bij stuk te houden
5.0 Valse identiteitsgegevens	Onderzoek naar 'echtheid' identiteitsgegevens	Kan de verdachte op een effectieve manier testen op de juistheid van zijn gegevens Weet hoe hij inzage in het identiteitsbewijs kan vorderen in de praktijk
6.0 Ambtsdwang	Omgang ambtsdwang	Kan in de praktijk ambtsdwang herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel met ambtsdwang om te kunnen gaan
7.0 Belediging	Omgang belediging	Kan in de praktijk belediging herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel met belediging om te kunnen gaan.

kennis	vaardigheden	elementen
8.0 Omkoping	Omgang omkoping	Kan in de praktijk omkoping herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel om te gaan met omkoping en dit af te wenden
9.0 Andere strafbare feiten van een boa	Omgang strafbare feiten van een boa	Kan in de praktijk de andere strafbare feiten van een boa herkennen en de gedragsvaardigheden en de kennis toepassen die nodig zijn om professioneel om te gaan met de andere strafbare feiten van een Boa en dit af te wenden
10.0 Subsidiariteit	Kennis rationele emotiviteits theorie (RET)	Kan in de praktijk de subsidiariteit op een effectieve manier toepassen d.m.v. boa kennis gecombineerd met de ret
11.0 Proportionaliteit	Kennis rationele emotiviteits theorie	Kan in de praktijk de proportionaliteit op een effectieve manier toepassen d.m.v. Boa kennis gecombineerd met de ret
12.0 Wederspanningheid	Kennis rationele emotiviteits theorie	Kan in de praktijk wederspanningheid herkennen en hier op een professionele manier mee omgaan door toepassing van de ret
Ondersteunende vaardigheden, geen verplicht onderdeel	Assistentie aanvragen	Kan assistentie aanvragen bij de meldkamer in basis en onder druk Kan de meldkamer voorzien van de juiste informatie ten behoeve van een assistentie-aanvraag
	Samenwerken	Is in staat samen te werken met collega's en hulpverlenende instanties
	Aangifte	Kan een persoon met aangifte op de juiste wijze afhandelen of begeleiden

Bijlage H Ontheffing bekwaamheidseis

Boa werkgevers kunnen beroep doen op de volgende ontheffingsmogelijkheden (bij basisbekwaamheidseis of verzwaid boa-examen).

- Gelijkwaardige opleiding
- Semi-permanente ontheffing
- Tijdelijke ontheffing
- Beperkte opsporingsbevoegdheden
- Discretionaire ontheffing
- Senioren ontheffing. Vanaf 1 januari 2016 wordt de senioren ontheffing niet meer verleend. Vanaf deze datum is het dus niet mogelijk deze ontheffing te verkrijgen. Een senioren ontheffing die voor 1 januari 2016 is verleend blijft gedurende de volledige looptijd van die ontheffing geldig.

Gelijkwaardige opleiding

In individuele gevallen kan bij een eerste aanvraag ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend indien één van de volgende getuigschriften wordt overgelegd:

- Diploma van één van de initiële politie-opleidingen van de Politie Academie; het gaat hierbij om:
  - assistent politiemedewerker (niveau 2)
  - politiemedewerker (niveau 3)
  - allround politiemedewerker (niveau 4)
- Diploma vrijwillig ambtenaar van politie;
- Diploma opsporingsambtenaar Koninklijke Marechaussee, niet ouder dan 5 jaar.

De geldigheidsduur van de ontheffing is maximaal vijf jaren na de datum waarop het betreffende getuigschrift is behaald. Daarna dient het reguliere boa-examen te worden afgelegd, dan wel te worden deelgenomen aan het aanvullende opleidingstraject van het domein of het (eigen) scholings-traject van de werkgever. Tevens kan een éénmalige en maximaal vijf jaar geldende ontheffing worden toegekend aan een (nieuw) voorgedragen functionaris, die beschikt over één van de hierboven genoemde getuigschriften, maar deze langer dan vijf jaar voorafgaande aan de aanvraag heeft behaald. Voorwaarde is dan wel, dat deze functionaris enige tijd daarvoor op basis van dit getuigschrift een executieve functie bij de politie of de Koninklijke Marechaussee heeft vervuld. De termijn waarbinnen na de uitdiensttreding uit de executieve functie de aanvraag om te worden

aangesteld als boa moet worden ingediend, is vijf jaar. Deze éénmalige en maximaal vijf jaar geldende ontheffing wordt geacht te zijn ingegaan op de dag waarop de aanvrager uit de executieve dienst is ontslagen.

Voorbeeld:

Een politieambtenaar verlaat de executieve functie op 01-01-2015. Deze persoon heeft tot 01-01-2020 ontheffing van de bekwaamheidseis, ongeacht het tijdstip van indiensttreding bij de boa-werkgever. Krijgt deze persoon eerst op 01-01-2017 een boa-werkgever, dan is de ontheffing van de bekwaamheidseis nog slechts drie jaar geldig. In dat geval wordt een akte van opsporingsbevoegdheid voor de beperkte periode verstrekt.

Bij de (nieuwe) aanvraag moet een kopie van het besluit waarbij iemand uit executieve dienst is ontslagen, worden gevoegd.

Aan *vrijwillige ambtenaren van politie* kan ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend. De (beoogde) boa moet aan de onderstaande voorwaarden voldoen:

- hij moet in het bezit zijn van het diploma /vrijwillig ambtenaar van politie, niet ouder dan 5 jaar;
- hij moet minimaal 125 uren per jaar daadwerkelijk als vrijwillige ambtenaar van politie worden ingezet;

Semi-permanente ontheffing

Aan werkgevers met een uitgebreid eigen scholingstraject kan een zogenaamde semi-permanente ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend. De werkgever voorziet in dit geval in een eigen opleiding, afgesloten met een examen dat in eigen beheer wordt afgenomen.

Voor toekenning van deze ontheffing moet voldaan zijn aan de onderstaande voorwaarden.

- a. De (beoogd) boa wordt geacht bekwaam te zijn, indien hij met goed gevolg een op zijn functie toegesneden opleiding heeft voltooid. Deze opleiding kan een interne opleiding zijn of een opleiding van een extern opleidingsinstituut. Zo mogelijk wordt één maal deelgenomen aan het algemene Cito-examen.
- b. De onder a. bedoelde opleiding omvat tenminste de door mij goedgekeurde en gepubliceerde eindtermen. De eindtermen van de opleiding worden door mij in overleg met degenen die betrokken zijn bij het formuleren van de eindtermen van de (eigen) opleiding getoetst. De (eigen) opleiding dient te worden afgesloten met een toets.
- c. De onder b. bedoelde toetsing van de kandidaten ter afsluiting van de opleiding geschiedt onder verantwoordelijkheid van een examencommissie, waarvan een lid van het openbaar ministerie (OM) deel uitmaakt. Het lid van het OM dient hiertoe door het College van procureurs-generaal te zijn aangewezen.
- d. Er dient een systeem van periodieke toetsing en her- en bijscholing te gelden voor de boa's, zodat gewaarborgd is dat het verworven kennisniveau op een hoog peil blijft gehandhaafd. De her- en bijscholing dient te worden afgesloten met een toets. Hierop ziet de examencommissie toe.

Deze ontheffing van de bekwaamheidseis kan ook aan individuele boa's worden toegekend, bijvoorbeeld als zij deelnemen aan het scholingsprogramma bij een werkgever die over een semi-permanente ontheffing beschikt.

Tijdelijke ontheffing

Onder de tijdelijke ontheffing wordt verstaan een ontheffing die voor een bepaalde periode kan worden verleend teneinde de werkgever in staat te stellen om de bij hem in dienst zijnde boa's bij te scholen en in staat te stellen om het vereiste examen af te leggen. Deze ontheffingsmogelijkheid bestaat alleen voor reeds in dienst zijnde boa's, dus uitdrukkelijk niet voor nieuwe aanvragen tot aanstelling als boa.

Voorts kan van deze ontheffing slechts gebruik worden gemaakt in de volgende gevallen

- er is sprake van een nieuw opleidingsprogramma
- er is sprake van een ingrijpende wijziging van de opleidingmethode bij de werkgever
- door het opleidingsinstituut wordt de boa onvoldoende mogelijkheid geboden het opleidingsprogramma binnen de daartoe gestelde termijnen met goed gevolg te voltooien
- tengevolge van het wegvallen van een tijdelijke ontheffings- c.q. vrijstellingsregeling (zoals bijvoorbeeld deze bestond voor financieel rechercheurs), de boa die daadwerkelijk met opsporingstaken belast is en in lopende onderzoeken betrokken is, de gelegenheid nodig heeft om binnen een termijn van een jaar te rekenen vanaf het moment van wegvallen van de tijdelijke ontheffingsregeling, alsnog zich aanvullend moet opleiden, teneinde aan de eindtermen te kunnen blijven voldoen.

De termijn waarvoor de ontheffing geldt, wordt in overleg met de betreffende werkgever vastgesteld, maar bedraagt maximaal vijf jaar.

Beperkte opsporingsbevoegdheden

Indien de uitoefening van de opsporingsbevoegdheid zodanig beperkt en gering van omvang is dat in verhouding daarmee het behalen van het examen een onevenredige belasting vormt, kan door de werkgever van de boa een verzoek om ontheffing worden gedaan.

Voorbeelden van deze functies zijn de teleservicemedewerkers bij de politie (de functie beperkt zich tot het (telefonisch) aannemen van aangiftes, zonder daderindicatie, zonder dat getuigen worden gehoord en gericht op relatief eenvoudige strafbare feiten) dan wel functies waarbij de boa geen contact heeft met het publiek en waarbij de opsporingsbevoegdheid slechts marginaal nodig is voor de werkzaamheden (functies waarbij door een boa slechts technische processen-verbaal worden opgemaakt zonder dat getuigen of verdachten behoeven te worden gehoord).

Op basis van de door de werkgever aangedragen gegevens en het advies van de toezichthouder en de direct toezichthouder wordt besloten tot het al dan niet verlenen van ontheffing. Aan deze ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Discretionaire ontheffing

Aan personen die niet beschikken over een geldig diploma of getuigschrift kan in uitzonderlijke gevallen ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend. Gezien het belang dat wordt gehecht aan het basiskennisniveau van elke boa kan slechts om ontheffing van de bekwaamheidseis worden verzocht in het volgende geval.

Indien een persoon vanwege bepaalde redenen het examen niet heeft behaald dan wel niet heeft kunnen deelnemen aan het examen kan door de werkgever van de boa een verzoek om ontheffing worden gedaan. Daarbij moet gemotiveerd worden aangegeven dat het noodzakelijk is dat deze persoon over opsporingsbevoegdheid blijft beschikken en dat hij om bepaalde redenen het examen niet heeft behaald c.q. het onmogelijk was om deel te nemen aan het examen. Een dergelijk verzoek kan alleen worden gedaan bij een aanvraag tot verlenging van de opsporingsbevoegdheid.

Op basis van de aangedragen gegevens en zo nodig in te winnen advies van de toezichthouder en direct toezichthouder kan worden besloten tot het al dan niet verlenen van ontheffing. Aan deze ontheffing kunnen voorwaarden worden verbonden.

Senioren ontheffing

De leeftijdsgrens voor de seniorenonthefing is 60 jaar. Op verzoek van de boa-werkgever kan aan een persoon van 60 jaar of ouder éénmalig ontheffing van de bekwaamheidseis worden verleend op grond van het zogenaamde seniorenbeleid. Betreffende persoon dient voor het verloop van de geldige akte de leeftijd van 60 jaar te hebben bereikt.

De ontheffing kan worden toegekend naar aanleiding van een aanvraag tot verlenging van een nog niet verlopen en al eerder aan die persoon verleende titel van opsporingsbevoegdheid, die was toegekend op basis van een daarvoor behaald geldig diploma of getuigschrift. Bij de verlengingsaanvraag dient een bewijs van een opleidingsinstituut te worden overgelegd, waaruit blijkt dat de betrokken persoon recentelijk met getoonde inzet heeft deelgenomen aan een boa-opleiding. De seniorenonthefing wordt slechts eenmalig verleend en geldt voor een periode van vijf jaar. Indien na afloop van de benoemingstermijn waarvoor de ontheffing is verleend, de wens bestaat om opnieuw een verlenging aan te vragen, dan dient de opleiding wederom te worden gevolgd en dient ook het vereiste examen met goed gevolg te worden afgelegd. De ontheffing kan niet worden verleend aan personen van 60 jaar of ouder voor wie een eerste aanvraag tot benoeming als boa wordt ingediend. De aanvraag voor de ontheffing moet worden ingediend vier maanden voordat de geldende akte verloopt. Met ingang van 1 januari 2016 wordt de senioren ontheffing niet meer verleend. Vanaf deze datum is het dus niet mogelijk deze ontheffing te verkrijgen. Een senioren ontheffing die voor 1 januari 2016 is verleend blijft gedurende de volledige looptijd van die ontheffing geldig.

Procedure

Aanvragen om ontheffing van de bekwaamheidseis dienen door de werkgever bij de Minister van Veiligheid en Justitie (Dienst Justis) te worden ingediend.²¹Een aanvraag om ontheffing van de bekwaamheidseis kan voor één, voor alle of voor een deel van de bij een werkgever in dienst zijnde boa's worden gedaan. Op basis van de aanvraag wordt bij afzonderlijke beschikking dan wel bij categoriale aanwijzing een besluit genomen. Een aanvraag om ontheffing kan tegelijkertijd met de aanvraag voor een categoriale aanwijzing of voor de titel opsporingsbevoegdheid van de aanstaande

²¹ Het adres van de dienst Justis is: Ministerie van Veiligheid en Justitie, Dienst JUSTIS, Turfmarkt 147, Postbus 20300, 2500 EH 's-Gravenhage.

- f. indien er sprake is van een samenwerkingsverband tussen meerdere partijen dient een kopie hiervan te worden bijgevoegd.

B. Aanvraag individuele akte van opsporingsbevoegdheid o.b.v. een categoriale aanwijzing

Documenten bij aanvraag

1. De werkgever dient een aanvraag tot aanwijzing van categorieën of eenheden als bedoeld in artikel 142, eerste lid, onder b, van het Wetboek van Strafvordering in bij de dienst Justis.
2. De eerste aanvraag van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
  - a. een aanstellingscontract/arbeidsovereenkomst, tenzij sprake is van inhuur of een stage*;
  - b. een bewijs van bekwaamheid;
  - c. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregiorp valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden;
  - d. 1 recente pasfoto, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/politieregiorp valt.
3. Een verzoek om verlenging van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
  - a. een bewijs van bekwaamheid;
  - b. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregiorp valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden.

*Voor een stage dient een stage-overeenkomst te worden overlegd. Voor inhuur dient een overeenkomst met de uitlenende partij te worden overgelegd.

C. Aanvraag individuele akte ex artikel 142, lid 1 onder a en/of c Wetboek van Strafvordering en van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar

Documenten bij aanvraag

1. De werkgever dient een aanvraag tot aanwijzing van een boa op basis van artikel 142, eerste lid, onder a, van het Wetboek van Strafvordering in bij de dienst Justis.
2. De eerste aanvraag van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
  - a. een aanstellingscontract/arbeidsovereenkomst, tenzij sprake is van inhuur of een stage*;
  - b. een bewijs van bekwaamheid;
  - c. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregiorp valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden;
  - d. 1 recente pasfoto, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/politieregiorp valt.
  - d. het advies van de direct toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing;
  - e. het advies van de toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing.
3. Een verzoek om verlenging van een titel van opsporingsbevoegdheid gaat in ieder geval vergezeld van:
  - a. een bewijs van bekwaamheid;
  - b. een verklaring omtrent het gedrag, tenzij de aanvrager binnen de sterkte of rangindeling van het KLPD/KMAR/politieregiorp valt. De verklaring omtrent gedrag mag niet ouder zijn dan drie maanden;
  - d. het advies van de direct toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing;
  - e. het advies van de toezichthouder ten aanzien van de gevraagde aanwijzing.

*Voor een stage dient een stage-overeenkomst te worden overlegd. Voor inhuur dient een overeenkomst met de uitlenende partij te worden overgelegd.

Aanvulling Domein 1

In Domein 1 (Openbare Ruimte) geldt een afwijkende procedure voor zover het gaat om een aanvraag van gemeenten tot uitbreiding van het aantal boa's. Hier vindt de toetsing op noodzaak plaats in de lokale driehoek. Als bewijs van deze toetsing, dient zo mogelijk het verslag van het overleg in de lokale driehoek met de aanvraag te worden meegezonden.

De adviesformats voor de (direct) toezichthouders en aanvraagformulieren voor de boa-werkgevers zijn te vinden op de website van Justis (www.justis.nl) onder BOA/documenten.

Bijlage K Klachtafhandeling

Inleiding

Artikel 42 van het BBO schrijft voor dat de werkgever van een boa terstond een afschrift van een klacht over het optreden van een boa betreffende de uitoefening van zijn bevoegdheden als boa aan de toezichthouder en direct toezichthouder sturen. Het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van de bevoegdheden wordt in acht genomen door de werkgever bij de afhandeling van de klacht.

Het begrip 'Bestuursorgaan'

Een gedraging van een boa wordt opgevat als een gedraging van het bestuursorgaan waaronder de boa ressorteert. Klachten over een boa kunnen worden ingediend bij de Nationale ombudsman, ook indien de ambtenaar in dienst is van een gemeente die een eigen ombudsvoorziening heeft (artikel 1a, eerste lid, onder d van de Wet Nationale ombudsman).

Indien de boa niet in dienst is van een bestuursorgaan, maar van een privaatrechtelijke organisatie (bijvoorbeeld de Stichting Landelijke Inspectie Dierenbescherming of de Vereniging Natuurmonumenten), dan rekent de Nationale Ombudsman de gedragingen van de boa toe aan de Minister van Veiligheid en Justitie en derhalve acht hij zich bevoegd. Deze toerekening van de gedragingen van de boa in dienst bij een privaatrechtelijke organisatie is bedoeld om een grondslag te scheppen voor het indienen van een klacht bij de Nationale ombudsman. Dit is immers in eerste instantie alleen mogelijk voor gedragingen van bestuursorganen. De Minister c.q. het Ministerie van Veiligheid en Justitie krijgt door de toerekening van de gedragingen geen (vertegenwoordigende) rol in de klachtprocedure. De Nationale ombudsman kan zich, na ontvangst van de klacht door de Minister c.q. het Ministerie van Veiligheid en Justitie, rechtstreeks richten tot de particuliere organisatie waar de boa in dienst is. Deze organisatie blijft verantwoordelijk voor de klachtafhandeling.

Klachtenprocedure

In hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is de procedure beschreven die moet worden gevolgd bij het indienen van een klacht over een gedraging van een bestuursorgaan. Voorts bevat dit hoofdstuk regels over het indienen van een klacht bij een ombudsman.

De Awb-klachtenprocedure vindt plaats voorafgaand aan een eventuele procedure bij de Nationale ombudsman. Deze is niet verplicht een klacht in behandeling te nemen, als de klager niet eerst een klacht heeft ingediend bij het verantwoordelijke bestuursorgaan. Klachten die betrekking hebben op de wijze van klachtbehandeling door het bestuursorgaan hoeven niet eerst bij het bestuursorgaan te worden ingediend.

Rol van de toezichthouder

In het BBO zijn regels gegeven over onder andere het toezicht op boa's. Voor het dagelijks functioneren van de boa is de werkgever verantwoordelijk. De toezichthouder ziet er op toe dat de boa zijn taak bij de opsporing van strafbare feiten naar behoren vervult en op een juiste wijze gebruik maakt van zijn bevoegdheden. Als er een klacht wordt ingediend over een boa, moet bij de behandeling van de klacht ook rekening worden gehouden met artikel 42 van het BBO. Indien een klacht betrekking heeft op de uitoefening van bevoegdheden als boa, dan verplicht artikel 42, eerste lid, van het BBO de werkgever om direct een afschrift van de klacht aan de toezichthouder en de direct toezichthouder te zenden. Dit stelt de toezichthouder in staat om een oordeel te geven over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van de bevoegdheden als boa. Ook kan de toezichthouder dan tijdig beslissen over de vraag of het opportuun is om tot vervolging over te gaan. Bij de uitoefening van bevoegdheden als boa gaat het om de uitoefening van bevoegdheden in het kader van de opsporing van strafbare feiten, dat wil zeggen de feiten tot de opsporing waarvoor een boa beëdigd is. Bij de bevoegdheden kan onder meer worden gedacht aan de bevoegdheden als bedoeld in artikel 7, eerste en derde lid, van de Politiewet 2012 en de eventuele toegekende bevoegdheid tot het gebruik van (een) geweldsmiddel(en).

Op grond van artikel 42, tweede lid, van het BBO moet de werkgever bij de afhandeling van de klacht het oordeel van de toezichthouder over de rechtmatigheid en behoorlijkheid van de uitoefening van bevoegdheden in acht nemen. Deze bepaling betekent in het licht van hoofdstuk 9 van de Awb dat de werkgever dit oordeel moet laten meewegen bij zijn uiteindelijke oordeel over de klacht.

Resultaat van de klachtbehandeling

Nadat een klacht is behandeld ingevolge de regels die de Awb stelt, wordt het oordeel van de toezichthouder, over de wijze waarop de boa en daarmee het bestuursorgaan zich heeft gedragen, betrokken in de afweging tot de uiteindelijke besluitvorming door het bevoegd gezag. Het oordeel van

de toezichthouder heeft geen bindend karakter. Tegen een besluit inzake de behandeling van een klacht over een gedraging van een bestuursorgaan kan geen beroep worden ingesteld. De klager ontvangt altijd schriftelijk bericht over de wijze waarop zijn klacht is afgedaan. Als de klacht gegrond wordt geacht, dan verdient het aanbeveling om in de afdoeningsbrief ook in te gaan op eventuele maatregelen die naar aanleiding van de gegrondheid van de klacht worden genomen. In de afdoeningsbrief wordt de klager, onafhankelijk of de klacht al dan niet gegrond wordt geacht, gewezen op de mogelijkheid om binnen een jaar na ontvangst van de afdoeningsbrief een klacht in te dienen bij de Nationale ombudsman.

Registratie en rapportage

Op grond van artikel 9:12a van de Awb moeten schriftelijke klachten worden geregistreerd en jaarlijks geanonimiseerd worden gepubliceerd. Het verdient aanbeveling dat werkgevers aan wie ingevolge artikel 142, eerste lid, onder b, en derde lid, van het Wetboek van Strafvordering een categoriale beschikking is verleend, de informatie over de afhandeling van klachten opnemen in het door hen op te stellen jaarverslag.

Gevolgen voor de boa

De hiervoor omschreven klachtenprocedure is primair gericht op het functioneren van het bestuursorgaan. Indien wordt geoordeeld dat een klacht gegrond is, dan kan dat gevolgen hebben voor de betrokken boa. De disciplinaire c.q. tuchtrechtelijke weg die kan worden gevolgd valt buiten de reguliere klachtenprocedure en wordt in deze beleidsregels buiten beschouwing gelaten.

Bijlage L

Op 12 april 2011 is door het College van procureurs-generaal (brief met kenmerk Pag/B&S/15674) nadere invulling gegeven aan de in de Circulaire BOA van 10 januari 2011 (kenmerk 5679441/10) genoemde bevoegdheden neergelegd in de Wegenverkeerswet 1994 (WVW). In het kader van gemeentelijke handhaving van de WVW is handhaving op negatie van C borden (RVV 1990) in relatie tot de openbare orde toegestaan. Hieronder volgen een aantal uitgangspunten waaraan voldaan moet worden door de gemeente indien zij digitaal wil handhaven op categorie C borden.

- *Flietspalen (HGV)) dienen te worden geplaatst vanuit openbare orde/leefbaarheidsproblematiek. De gemeente dient een schriftelijk verzoek in bij het lokale parket. In dit verzoek worden de problemen t.a.v. leefbaarheid onderbouwd bij voorkeur met cijfers (politiemutaties, overlastmeldingen bij de gemeente of de resultaten van een leefbaarheidsonderzoek in de omgeving);*
- *In de aanvraag dient ook aandacht te zijn voor een toets op proportionaliteit (zijn er andere minder ingrijpende wijzen zoals aanpassing van bebording). Een camera is een ultimum remedium en geen eerste keus;*
- *Handhaving op categorie C borden door boa's vanuit verkeersveiligheid is niet toegestaan.*

Naast bovenstaande strategische uitgangspunten gelden de volgende technische/juridische randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden voor de handhaving met flietspalen (HGV) kan plaatsvinden:

- *De bedoelde camera's mogen alleen voor handhaving C borden (gesloten verklaringen) gebruikt worden en niet voor andere doeleinden;*
- *Op de foto moeten het kenteken van het voertuig, de contouren van het voertuig, datum en tijdstip en het C bord goed zichtbaar zijn, zowel bij dag als bij nacht;*
- *Op de foto moet zichtbaar zijn dat het voertuig het bord is gepasseerd;*
- *De zgn. 'no hits' (voertuigen die geen overtreding hebben begaan) moeten zo spoedig mogelijk (binnen 72 uur) verwijderd worden uit het systeem;*
- *Er moet een zgn. pardontijd ingesteld worden als tussen bepaalde venstertijden gehandhaafd wordt. Hiermee wordt bedoeld dat om discussies over de exacte tijd te voorkomen, pas 5 minuten na ingaan van het tijdstip dat de geslotenverklaring van toepassing is wordt gehandhaafd. Omgekeerd geldt hetzelfde: 5 minuten voor het einde van het tijdvak waarin het verbod geldt, stopt de handhaving;*
- *Voor de handhaving kan starten moeten de foto's door het parket CVOM (B&S) worden goedgekeurd. Dit om uitval en overbelasting in de keten te voorkomen;*
- *Daarnaast dient de gemeente zelf contact op te nemen met het CJIB m.b.t. de eventueel door hen gestelde eisen aan bijvoorbeeld de interfaces, het datatransport en de databeveiliging. De verwerking van de overtredingen vindt bij het CJIB plaats. Het is de verantwoordelijkheid van de gemeente om te toetsen onder welke voorwaarden de verwerking kan plaatsvinden;*
- *Alle kosten voor aanschaf en beheer worden volledig door de gemeente gedragen;*
- *De gemeente dient er zelf zorg voor te dragen dat een overtreder de overtredingsfoto bij de gemeente kan opvragen. De gemeente dient hier een aparte voorziening voor te treffen;*
- *De opsporingsinstantie moet de digitale opnames gedurende een periode van 5 jaar bewaren;*

Indien een gemeente door middel van een flitspaal (HGV) wil handhaven dient zij een plan van aanpak te schrijven waarin alle bovengenoemde strategische uitgangspunten en aan de technische en juridische randvoorwaarden dient te worden voldaan. Dit plan van aanpak dient in de lokale driehoek te worden afgestemd.

In het kort ziet het traject van een verzoek te mogen handhaven met een flitspaal (HGV) tot de start van de handhaving er als volgt uit:

- De gemeente (wegbeheerder) stelt plan van aanpak op.*
- Het plan van aanpak wordt besproken in de lokale driehoek.*
- Het arrondissementsparket geeft akkoord op plan van aanpak van de gemeente. Ten aanzien van de verwerving zorgt de gemeente voor afstemming met het parket CVOM (afdeling B&S).*
- Voor handhaving kan starten dient de gemeente de foto uit de flitspaal ter goedkeuring voorgelegd te hebben bij het parket CVOM.*
- Bij akkoord van het parket CVOM kan handhaving starten.*